

BOKN KONTROLL- OG KVALITETSUTVAL**MØTEINNKALLING**

Dato: onsdag 28. mai 2025
Tid: kl. 18.00
Sted: Bokn Arena, Boknahåve

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 959 86 979 eller
e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller meiner seg ugild, må gje melding om dette så tidleg som råd er. Varamedlemmer vil bli innkalla særskilt. Saker merka *Ikkje offentleg - jf. off.l.*, blir berre sendt internt. Sakskart vil lagt ut på kommunen si nettside www.bokn.kommune og på www.kontrollutvalgene.no

Kommunedirektøren er invitert

SAKLISTE:

06/25 Godkjenning av protokoll frå møtet 19.02.25

07/25 Orientering frå administrasjonen om «økonomiavdelinga»

08/25 Uttale til årsrekneskapen for 2024

09/25 Forenkla etterlevingskontroll for 2024

10/25 Revisjonsrapport «Integrering av flyktninger»

11/25 Referat- og orienteringssaker

Ymse

Aksdal, 20.05.25

Olav Lande Rossebø
Utvalsleiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

Kopi: Ordførar (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Kommunedirektør (er invitert)
Varamedlemmer (til orientering)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalet	28.05.25	06/25
Saksansvarleg	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET 19.02.25

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Protokoll frå møtet i Bokn kontroll- og kvalitetsutval 19.02.25 blir godkjent slik den ligg føre.

Vedlegg: Protokoll frå møtet 19.02.25

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontroll- og kvalitetsutvalet sitt møte 19.02.25 følgjer vedlagt. Protokollen er lese igjennom og førebels godkjent av leiar i etterkant av møtet og er sendt kommunen slik den ligg føre. Det har ikkje kome merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen blir formelt godkjent i dette møtet, og utvalsleiar vil så signere protokollen.

Aksdal, 20.05.25

Odd Gunnar Høie
Dagleg leiar/utvalssekretær

BOKN KONTROLL- OG KVALITETSUTVAL**PROTOKOLL**

Onsdag **19. februar 2025** blei det halde møte i Bokn kontroll- og kvalitetsutval under leiing av leiar Olav L. Rossebø.

MØTESTAD:	Bokn Arena, møterom 1. etasje
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 18.00 – kl. 19.15
MØTANDE MEDLEMER:	Olav L. Rossebø (H), Anne Løvereide Faye (Uavh.), Sondre Tveita (Sp), Hans Jørgen Ognøy (KrF) og Daghild G. Alvestad (Uavh.)
FORFALL:	Ingen
MØTANDE VARAMEDLEM:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Dagleg leiar/utvalssekretær Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ ROGALAND REVISJONEN IKS:	Stats. aut. revisor Therese Bjørkeland – på teams
FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Kommunalsjef oppvekst og kultur Åse Bratthammer i sak 2 og 3
ANDRE SOM MØTTE:	Ordfører Egil Våge (Sp)
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:**SAK 01/25 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET 13.11.24****Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:**

Protokoll frå møtet i Bokn kontroll- og kvalitetsutval 13.11.24 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 19.02.25:

Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 19.02.25:

Protokoll frå møtet i Bokn kontroll- og kvalitetsutval 13.11.24 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 02/25 ORIENTERING OM OPPVEKST OG KULTUR V/KOMMUNALSJEF**Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:**

Bokn kontroll- og kvalitetsutval tar kommunalsjef for oppvekst og kultur Åse Bratthammer si utgreiing om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 19.02.25:

Kommunalsjef for oppvekst og kultur Åse Bratthammer viste ein presentasjon og orienterte om sine arbeidsoppgåver. Ho gjorde greie for dei ulike styringsorgan og rammeverket som styrer oppvekstsektoren frå topp til lokalt nivå. Det er svært mange lovar, forskrifter og tilrådingar som skal følgjast.

Ho orienterte om det pågåande arbeide med kvalitetsutvikling og arbeidsmiljø. Eininga hadde klare mål og ein god oppvekstplan, som dei hadde jobba mykje med.

Kommunalsjefen svara på spørsmål om mellom anna eit omfattande byråkrati, kva er «godt nok», samarbeid med andre kommunar og sjukefråvær.

Medlemmene meinte det blei gjort mykje godt arbeid på skulen og i barnehagen, og at «skuta var på rett vei». Leiar takka for ei interessant og lærerik orientering.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 19.02.25:

Bokn kontroll- og kvalitetsutval tar kommunalsjef for oppvekst og kultur Åse Bratthammer si utgreiing om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

SAK 03/25 OPPFØLGING AV RAPPORT – «BOKN SKULE - ARBEIDSMILJØ»**Sekretariatet sitt framlegg til vedtak og innstilling til kommunestyret:**

Bokn kommunestyre tar kommunedirektøren si tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten om «Bokn skule - arbeidsmiljø» til orientering.

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 19.02.25:

Leiar innleia og viste til den skriftlege tilbakemeldinga frå kommunedirektøren.

Utvalet var nøgd med tilbakemeldinga og hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 19.02.25 og innstilling til kommunestyret:

Bokn kommunestyre tar kommunedirektøren si tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten om «Bokn skule - arbeidsmiljø» til orientering.

SAK 04/25 KONTROLL- OG KVALITETSUTVALET SI ÅRSMELDING 2024**Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:**

Bokn kontroll- og kvalitetsutval godkjenner årsmelding for 2024 (med evt. endringar/tillegg).

og innstilling til kommunestyret:

Bokn kommunestyre tek kontroll- og kvalitetsutvalet si årsmelding for 2024 til orientering.

Møte nr. 1/25

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 19.02.25:

Leiar gjorde kort greie for saka. Utvalet hadde ingen merknader og slutta seg til innstillinga.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 19.02.25:

Bokn kontroll- og kvalitetsutval godkjenner årsmelding for 2024.

Innstilling til kommunestyret:

Bokn kommunestyre tek kontroll- og kvalitetsutvalet si årsmelding for 2024 til orientering.

SAK 05/25 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

1. Statusrapport pr. februar 2025
2. Tertialrapport frå Rogaland revisjon pr. 31.12.24
3. Protokoll frå representantskapsmøte i HIM IKS 27.11.24
4. Oppsummering frå NKRFs kontrollutvalgskonferansen 29.01 – 30.01.25
5. Invitasjon til FKT sin fagkonferanse 3. - 4. juni på Gardermoen
6. Statsforvalteren i Rogaland - informasjon om statlige tilsyn med kommunene i 2025

Handsaming i kontroll- og kvalitetsutvalet 19.02.25:

Leiar gjorde greie for referatsakene. Han og Hans Jørgen Ognøy refererte frå ein veldig interessant og lærerik konferanse på Gardermoen. Medlemmer som ønskjer å reise på FKT-konferanse i juni melder frå til sekretariatet.

Revisor orienterte kort status for revisjonsprosjektet om «Integrering av flyktningar».

Utvalet hadde elles ingen særskilte merknader til referatsakene.

Samrøystes vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalet 19.02.25:

Bokn kontroll- og kvalitetsutval tar referatsakene 1 - 6 til orientering.

YMSE

Kommunale avgifter og gebyrsatsar

Leiar informerte om at han hadde fått fleire henvendingar om den store auken i kommunen sine avgifter og gebyrsatsar. Ordførar informerte om at det pågjekk eit arbeid med å handsama dette politisk.

Neste møte: onsdag 14.05.25, kl. 18.00

Saker: orientering om økonomiavdelinga, årsrekneskapen for 2024 og forenkla etterlevingskontroll.

Bokn/Aksdal, 19.02.25

Olav L. Rossebø
Leiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

BOKN KOMMUNE**Saksframlegg**

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalet	28.05.25	07/25
Saksansvarleg	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	216	

ORIENTERING OM ØKONOMIAVDELINGA V/ØKONOMISJEF**Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:**

Bokn kontroll- og kvalitetsutval tar økonomisjefen si utgreiing om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

Saksorientering

Bokn kontroll- og kvalitetsutval vedtok i møtet 21.02.24 ein plan for orienteringar om resultateiningane i kommunen. Vedtaket var følgjande:

Bokn kontroll- og kvalitetsutval vedtek følgjande plan for orienteringar frå administrasjonen:

22.05.24	administrasjonen v/kommunedirektør
18.09.24	helse og omsorg v/kommunalsjef
19.02.25 (13.11.24)	oppvekst, kultur og idrett v/kommunalsjef
13.11.24 (1. møte 2025)	teknisk sjef
2. møte 2025	økonomiavd. v/økonomisjef
3. møte 2025	administrasjon v/kommunalsjef
4. møte 2025	personalsjef

Tidsramma vert sett til 30 minuttar inkludert spørsmål.

Sekretariatet får fullmakt til å invitere i ei anna rekkefølge enn slik lista over kommunale leiare er sett opp, dersom den inviterte ikkje har høve til å stille i det aktuelle møtet.

Orienteringane er tenkt å gjere kontroll- og kvalitetsutvalet betre kjend med drifta av kommunen og dei utfordringar administrasjonen står overfor. Sekretariatet har sendt planen/invitasjonen til kommunedirektøren.

Det har blitt gjort endringar i planen etter at den blei vedteken i februar 2024. Teknisk sjef deltok i møtet 13. november. Kommunalsjef for oppvekst, kultur og idrett orienterte i møtet 19.02.25.

Aksdal, 20.05.25

Odd Gunnar Høie

Dagleg leiar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalet	28.05.25	08/25
Saksansvarleg	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	212	

UTTALE TIL ÅRSREKNESKAPEN FOR 2024

Sekretariatet sitt framlegg vedtak og innstilling:

Bokn kontroll- og kvalitetsutval vedtek vedlagte uttale til Bokn kommune sitt årsrekneskap 2024 slik den ligg føre (med desse endringane/tillegga).

Kontroll- og kvalitetsutvalet tilrår at Bokn kommunestyre godkjenner årsrekneskapen og årsmeldinga for 2024.

Vedlegg:

1. Framlegg til uttale til årsrekneskap og årsmelding for 2024
2. Revisjonsmelding for 2024 frå Rogaland Revisjon
3. Årsoppgjørnotat 2024 frå Rogaland Revisjon
4. Årsmelding og årsrekneskap 2024 – eige vedlegg

Innleiing

Sekretariatet vil vise til vedlagte dokument. Heile rekneskapen med notar og årsrapport for 2024 ligg også på kommunen si nettside. Representantar frå administrasjonen og revisor vil vere til stades i møtet for å presentere årsrekneskapen og svara på spørsmål.

Bakgrunn

Kontrollutvalet skal etter kommunelova § 14-3 tredje ledd gje uttale om årsrekneskapet og årsmeldinga. Uttalen skal sendast til kommunestyret med kopi til formannskapet. Uttalen må vere klar før formannskapet skal gje si innstilling til årsrekneskapet og årsmeldinga.

Grunnlag for kontrollutvalet sin uttale.

Grunnlaget for handsaminga i kontrollutvalet er Bokn kommune sitt avlagde årsrekneskap for 2024 og notar, revisjonsmeldinga, revisjonsrapport og kommunedirektøren si årsmelding.

Årsrekneskapen

Rekneskapen for 2024 viser 154,9 mill. kr til fordeling drift. Netto driftsresultat blei på 1,8 mill. kr mot regulert budsjett som var på 10,6 mill. kr. Det utgjør 1,1 % av samla driftsinntekter. I 2023 var resultatet 3,2 %.

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir nytta som eit mål på økonomisk handlingsfridom. Teknisk berekningsutval (TBU) tilrår at denne storleiken over tid bør liggje på minst 1,75 %. Kommunen sitt driftsresultat for 2024 er med dette litt lågare enn TBU sitt tilrådde nivå og kommunen sitt eige måltal.

Netto lånegjeld utgjør 49 % av driftsutgiftene. Dette er ein reduksjon samanlikna med 2023, då netto lånegjeld var 57,4 %. Lånegjelda blir rekna som låg samanlikna med andre kommunar.

Fritt disposisjonsfond utgjør 41,3 mill. kr eller 26,7 % av driftsinntektene. Dette er høgt samanlikna med andre kommunar.

Investeringsrekneskapen

Sum utgifter i investeringsrekneskapen i 2024 viser 11,5 mill. kr. Regulert budsjett var på 21 mill. kr. Investeringsrekneskapen er gjort opp i balanse.

Årsmelding

Etter lova skal det leggjast fram ei årsmelding som skal gi opplysningar om tilhøve som ikkje går fram av rekneskapen og som er viktige i vurderinga av kommunen si økonomiske stoda og resultatet av verksemda, samt om andre forhold av vesentleg tyding for kommunen.

Årsmeldinga gjer utfyllande opplysningar til det talmateriale som går fram av rekneskapen. Forklaringar på avvik er gjort nærare greie for i meldinga.

I årsmeldinga har kommunedirektøren mellom anna kome med følgjande kommentar om økonomien:

Måloppnåing

Bokn kommune sitt netto driftsresultat for 2024 er 1,77 millionar kroner. Netto driftsresultat for 2024 er 1,14 %. Dette er lågare enn målsetjinga på 1,75 %, men likevel høgare enn opphøveleg budsjett på 0,81 %. Kommunen sine disposisjonsfond inkludert mindreforbruket for 2024, er på 41 millionar kroner, som utgjør 27 % av driftsinntektene. Det finansielle måltalet er 10 %.

Revisor si revisjonsmelding

Revisjonen har lagt fram si revisjonsmelding. Revisor har avlagt så kalla rein melding eller standardberetning, dvs. utan atterhald eller presiseringar.

Revisor har, i tillegg til meldinga, også kome med eit årsoppgjersnotat. Begge dokumenta er vedlagt saka.

I møtet vil revisor gje ei munnleg orientering om innhaldet i revisjonsarbeidet gjennom året.

BOKN KOMMUNE**Saksframlegg****Kontrollutvalet sin uttale**

Sekretariatet held seg til dei dokumenta som kommunen har oversendt, samt revisjonsberetning og årsoppgjersnotat frå revisor.

Vedlagt saka følgjer sekretariatet sitt framlegg til uttale til årsrekneskapen og årsmelding.

Aksdal, 20.05.25

Odd Gunnar Høie

Dagleg leiar/utvalssekretær

Til Bokn kommunestyre

Uttale til årsrekneskap og årsmelding 2024 – Bokn kommune

Innleiing

Kontroll- og kvalitetsutvalet har i møte 28.05.25 handsama årsrekneskap og årsmelding for 2024 for Bokn kommune, samt tilhøyrande revisjonsmelding. Rekneskapen består av økonomisk oversyn for drift, investeringsrekneskap, balanserekneskap, noteopplysningar og pliktige budsjettopplysningar.

Grunnlaget for uttalen

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen med notar, kommunedirektøren sin årsmelding for 2024, revisjonsmelding og årsoppgjersnotat. I tillegg har revisor og kommunedirektør supplert kontroll- og kvalitetsutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar under handsaminga av årsrekneskapen og årsmeldinga i utvalet.

Kontroll- og kvalitetsutvalet sin uttale:

Bokn kommune har i 2024 eit positivt netto driftsresultat med 1,8 mill. kr, som utgjer 1,1 % av driftsinntektene. I 2023 var resultatet 3,2 %. Resultatet er litt lågare enn teknisk berekningsutval sin tilrådde resultatmargin og kommunen sitt måltal på 1,75 %.

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga for 2024, meiner kontroll- og kvalitetsutvalet at årsrekneskapen og årsrapporten totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2024 og for kommunen si økonomiske stoda pr. 31.12.24.

Kontroll- og kvalitetsutvalet er ikkje kjent med andre forhold, som er kome fram i dialog med revisor, som kunne hatt noko å seie for utvalet sin uttale, jf. kommuneloven § 24-5.

Ut over ovannemnde og det som går fram av saksframlegget til kontroll- og kvalitetsutvalet, samt revisors orientering om revisjonsarbeidet og revisjonsmeldinga, har ikkje kontroll- og kvalitetsutvalet merknader til årsrekneskapen til Bokn kommune for 2024.

Kontroll- og kvalitetsutvalet tilrår at kommunestyret godkjenner Bokn kommune sitt årsrekneskap og årsmelding for 2024.

Føresvik, 28. mai 2025

Olav Lande Rossebø
Utvalsleiar

Kopi: Formannskapet

Til kommunestyret i Bokn kommune

Kopi:
 Formannskapet
 Kontrollutvalget
 Kommunedirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING BOKN KOMMUNE 2024

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Bokn kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr 1 770 418. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2024, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2024, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i "Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet". Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å

rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og Kommunedirektøren blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige loymessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Bokn kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Stavanger, 11.04.2025
Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert
Tore Kristensen
Statsautorisert revisor

Bokn kommune

Årsoppgjørsnotat 2024

29. april 2025

Til:
Kommunestyret i Bokn kommune

Kopi:
Kommunedirektør i Bokn kommune
Kontrollutvalget

1 INNLEDNING

Kommunelovens regler om egenkontroll framgår av lovens syvende del. Revisors oppgaver følger av kapittel 23 og 24 og kan oppsummeres slik:

- Gjennomføre regnskapsrevisjon
 - ✓ Vurdere om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
 - ✓ Vurdere om opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet
 - ✓ Se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
 - ✓ Se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte
 - ✓ Bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Eventuelle konstaterte misligheter skal straks meddeles kontrollutvalget
 - ✓ Se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak
- Utføre forvaltningsrevisjon og selskapskontroller etter bestilling fra kontrollutvalget.

Resultatene av regnskapsrevisjonen er rapportert i vår revisjonsberetning datert 11.04.2025.

Dette årsoppgjørnotatet gir en oppsummering av årets revisjon og knytter en del kommentarer til det framlagte årsregnskapet og årsmeldingen.

2 KOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskapet for 2024 er gjort opp med et netto driftsresultat på 1,77 mill. kr mot et netto driftsresultat for 2023 på 4,5 mill. kr. Netto driftsresultat utgjør 1,14 % av driftsinntektene. Anbefaling fra teknisk beregningsutvalg er 1,75 % som også er kommunens måltall.

Regulert budsjettert netto driftsresultat var positivt med 10,6 mill. kr. Resultatet er således 8,7 mill. kr dårligere enn budsjettert. Det er et merforbruk totalt for alle virksomheter på 12,5 mill. kr, jfr. regnskapets tabell § 5-4 2.ledd.

Mye av overforbruket kan knyttes til lønn som viser merforbruk i forhold til budsjett på 9,9 mill. kr. Dette må imidlertid sees i sammenheng med refusjon sykepenges hvor inntekten overstiger budsjett med 4,5 mill. kr. Reelt merforbruk er da ca. 5,5 mill. kr.

Årets premieavvik er positivt med 2 mill. kr, og amortisering av tidligere års avvik er negativt med 2,6 mill. kr. Sum premieavvik/amortisering er negativt med 0,6 mill. kr. Pr. 31.12.24 har kommunen et akkumulert premieavvik inkl. aga i balanse på ca. 15,1 mill. kr. Premieavviket skal utgiftsføres over en periode på 7 år.

Netto lånegjeld¹ utgjør 49 % av driftsutgiftene. Dette er en reduksjon i forhold til 2023 hvor netto lånegjeld utgjorde 57,4 % av driftsinntekter. Lånegjelden anses som lav sammenlignet med andre kommuner.

Kommunen har i år hatt en reduksjon i frie fond fra 46,4 mill. kr til 41,3 mill. kr.

Disposisjonsfondet er på 26,7 % av driftsinntektene. Den økonomiske handlefriheten økes med økt nivå på frie fond.

Det vises ellers til årsrapporten av den økonomiske situasjonen og omtale av tjenestetilbudet.

3 ÅRETS REVISJON

3.1 INTERN KONTROLL

Med intern kontroll menes i denne sammenhengen alle aktiviteter som er iverksatt for å sikre at de fastsatte målene blir nådd. En sentral forutsetning for at den interne kontrollen skal være tilfredsstillende, er at den er godt forankret på ledernivå.

Budsjettoppfølging er et av de viktigste styringsinstrumentene en kommuneledelse har, og det er derfor av stor betydning at den fungerer tilfredsstillende. Økonomisk oversikt etter § 5-4 fordelt på virksomhetsnivå viser merforbruk på 3 av 5 virksomheter hvor sum merforbruk utgjør ca. 12,5 mill. kr. hvorav helse, pleie og omsorg har høyest merforbruk med 6,4 mill. kr.

Budsjett disiplinen/styringen kan forbedres. Årsaken til avviket er forklart i årsmeldingen.

Vi gjennomgår de sentrale regnskapsrutinene årlig, der de interne kontrollene blir testet og det blir utført detaljkontroller av enkelttransaksjoner. Nedenfor er det en oppsummering av våre funn.

Vi vil anbefale kommunen å utføre avstemming mellom alle undersystemer og økonomisystemer på jevnlig basis og særlig ved årsavslutning. Dette for å sikre at alle inntekter/utgifter er tatt med.

¹ Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser, fratrullet totale utlån og ubrukte lånemidler

Lønnsrutinen

Lønnsrutiner og internkontroll på området fungerer i hovedsak tilfredsstillende og det er ikke avdekket vesentlige feil eller mangler.

Rutiner for nyansettelser fungerer generelt godt, og vi ser en forbedring i arkiveringsrutinene i forhold til tidligere år.

Innkjøpsrutinen

Revisjonen har kontrollert innkjøpsrutinen i forbindelse med bekreftelse av de terminvise momskompensasjonskravene. Det er funnet svært få feil, og de feil som er oppdaget, er stort sett korrigert i forkant av vår kontroll.

Ved kontroll av formålsskrav for reiseutgifter (som ikke går via lønnssystemet) ble det avdekket avvik i 6 av 14 stikkprøver, men vi ser at regnskapsavdelingen systematisk er inne og kommenterer hvilke dokumentasjonskrav som gjelder. Reiseutgifter bør ikke godkjennes og utbetales før all dokumentasjon er på plass.

Etterlevelse av lov om offentlige anskaffelser er kontrollert. Det foreligger ikke rammeavtale og det er heller ikke utført konkurranse i 3 av 4 stikkprøver og vi kan dermed ikke konkludere med at kommunen etterlever lov om offentlige anskaffelser.

Klageorganet for offentlige anskaffelse (KOFA) hadde ingen saker som vedrørte Bokn kommune i 2024.

Kommunen kjøper bla. barneverns- og sosialhjelpstjenester fra andre kommuner. De siste årene har fakturaer for disse tjeneste kommet i feil år. I 2024 er det utgiftsført ca. 2,5 mill. kr som gjelder kostnader for årene 2022 og 2023. Vi anbefaler å følge opp disse avtalene for å sørge for at kostnadene for tjenestene belastes korrekt år.

Salgsrutinene

Vi har gjennomgått rutiner for brukerbetalinger samt salgs- og leieinntekter, herunder kommunale avgifter, tekniske gebyrer og husleie mv uten at det er avdekket vesentlige avvik. Vi vurderer internkontrollen som tilfredsstillende og inntekter vurderes fullstendige.

Overføringsutgifter og -inntekter

Overføringsutgifter i form av tilskudd og andre refusjoner er gjennomgått uten at det er avdekket avvik. Kommunens største inntekter som rammetilskudd, skatt, eiendomsskatt inkludert avtale med Tysvær, overføring fra havbruksfondet og integreringstilskudd er kontrollert mot eksterne kilder og vurderes fullstendige.

Finans- og likvidområdet

Rutiner på finans- og likvidområdet synes å være tilfredsstillende ivaretatt. I henhold til finansreglementet kan et enkeltlån ikke utgjøre mer enn 25 % av den samlede låneporteføljen. Kommunen har ved årsslutt et enkeltlån som utgjør 37 % av den totale låneporteføljen. Ut over dette er det ikke avvik mot kommunens finansreglement.

Vi har gjennomgått rutiner for bankkonti, renteinntekter og remitteringsrutiner. Det er ikke full arbeidsdeling mellom regnskapsføring, avstemming av bank og betaling. Vi vurderer allikevel at internkontrollen fungerer tilfredsstillende.

3.2 ÅRSREGNSKAPET

3.2.1 DRIFT OG INVESTERING

Årets oppstilling av regnskapet er i tråd med kommuneloven.

Driftsregnskapet har et netto driftsresultat på 1,77 mill. kr og er gjort opp i balanse og i det alt vesentligste i tråd med bestemmelsene i budsjett- og regnskapsforskriftens kap. 4.

Investeringsutgiftene beløp seg til 11,5 mill. kr, hvorav 2,8 mill. kr er tilknyttet investeringer i varige driftsmidler. Regulert budsjett var på 21 mill. kr. Investeringsprosjektene finansieres i all hovedsak med overføring fra drift og ubundet investeringsfond.

Vår gjennomgang av investeringsregnskapet har ikke avdekket vesentlige utgifter som etter vår vurdering burde vært ført i driftsregnskapet. Det er særlig grensedragningen mellom hva som er vedlikehold (som skal føres i driftsregnskapet), og hva som er oppgradering (som skal i investeringsregnskapet), som kan være vanskelig. Det kritiske punktet i denne sammenheng er at det bare er investeringsutgifter som kan finansieres med lån. Alle andre utgifter må dekkes av driftsinntektene.

3.3 BALANSEN

Alle vesentlige balanseposter er verifisert per 31.12.2024. Vi har i stor grad basert oss på dokumentasjon utarbeidet av kommunen. Det vises i den sammenheng til bokførings-loven § 11 som krever at alle balanseposter skal være dokumentert, med mindre de er ubetydelige.

Kundefordringer beløper seg til ca. 5,7 mill. kr per 31.12. Det er ikke avsatt midler til dekning av påregnelige tap da kommunen har vurdert at det er uvesentlige beløp som er usikre. Revisjonen er enig i vurderingen.

Selvkostfond på VAR-området utgjør ved årets utgang rundt 0,3 mill. kr mot 1,6 mill. kr året før. Disse fondene skal gå tilnærmet i balanse over 3-5 års periode. I henhold til regnskapets note 14 er det underskudd til fremføring på slam med 0,7 mill. kr og for avløp på ca. 2,4 mill. kr. For at underskuddet skal kunne dekkes opp med gebyrer de kommende år må det foreligge et vedtak fra kommunestyret om full selvkost for disse tjenestene.

4 FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLLER

Kontrollutvalget foretar bestillinger av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i samsvar med plan for forvaltningsrevisjon. Det har i 2024 blitt levert følgende forvaltningsprosjekt:

BOKN SKOLE – ARBEIDSMILJØ

Forvaltningsrevisjon

FORMÅLET

Formålet med prosjektet har vært å undersøke hvordan Bokn skole arbeider for å få et godt psykososialt arbeidsmiljø. De viktigste datakildene har vært intervjuer med leder og ansattes representanter. I tillegg har vi gjennomgått kommunens og skolens interne rutiner og dokumenter knyttet til HMS og arbeidsmiljø.

HOVEDINNTRYKK

- Ansattes representanter forteller at skolen har et bedre psykososialt arbeidsmiljø nå enn tidligere, men er usikker på om ansatte får den støtten de trenger.
- Gjennomgangen viser at skolen ikke jobber systematisk med HMS og arbeidsmiljø.
- Tillitsvalgte er involvert i HMS-arbeidet i større grad enn verneombudet. Ansatte er i mindre grad involvert i HMS-arbeidet.
- Det er i liten grad tilrettelagt for samarbeid mellom de ulike faggruppene.

ANBEFALINGER

Vi anbefaler kommunen å

- iverksette tiltak som sikrer de lovpålagte oppgavene innenfor det systematiske HMS arbeidet på Bokn skole. Det inkluderer å:
 - planlegge og gjennomføre HMS-møter med tillitsvalgte og verneombud i tråd med Bokn kommunes veileder for HMS-grupper
 - involvere ansatte i HMS-arbeidet på skolen
 - gjennomføre risikovurderinger med tilhørende handlingsplaner i samarbeid med ansatte og deres representanter
 - arbeide med å skape en forståelse for hva som er avvik på Bokn skole, og oppmuntre ansatte til å melde avvik i avvikssystemet
 - gjennomføre vernerunder og medarbeidersamtaler årlig
- sikre systematisk samarbeid mellom lærere og fagarbeidere på Bokn skole

5 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL

I henhold til kommuneloven § 24-9 skal revisor se etter om kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Formålet med forenklet etterlevelseskontroll etter kommuneloven, er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet.

Gjennomgangen for 2024 er basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering som høsten 2024 ble presentert for kontrollutvalget. Området som ble plukket ut for kontroll i 2024 er kommunens etterlevelse av selvkostforskriften § 5 om direkte og indirekte kapitalkostnader.

Resultatet av vår kontroll oppsummeres i en egen erklæring til kontrollutvalget. Det er avgitt en erklæring med positiv konklusjon.

6 OPPFØLGING AV BUDSJETTAVVIK

I henhold til kommunelovens § 24-5, tredje ledd skal revisor «se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene».

På stikkprøvebasis har vi kontrollert om avvik fra kommunens premisser for bruk av bevilgningene er kommentert i årsmeldingen. Kontrollen har ikke avdekket noe å bemerke.

Vesentlige avvik i forhold til budsjett er for øvrig kommentert i årsmeldingen.

7 MISLIGHETER OG VARSLINGSSAKER

Revisor plikter i henhold til kommunelovens § 24-7 e å rapportere enhver mislighet til kontrollutvalget. Vi har i år ikke avdekket eller fått melding om at det er begått misligheter.

8 BETINGEDE FORPLIKTELSE OG HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Kommunedirektør og økonomisjef har gjennom sine underskrifter på fullstendighetserklæring, bekreftet at vi har fått tilgang til alle opplysninger som er relevante for årsregnskapet.

Vi er ikke kjent med at det foreligger betingede forpliktelser eller hendelser etter balansedagen som får betydning for det avlagte årsregnskapet.

9 OPPFØLGINGSPUNKTER ADMINISTRASJONEN

Vi har løpende god kontakt med administrasjonen og i skrivende stund er det ikke uavklarte saker som krever spesiell oppfølging. Vi ber allikevel administrasjonen om en tilbakemelding på forhold tatt opp i årsoppgjørsnotatet.

10 KONKLUSJON

Vår vurdering er at vi gjennom vår revisjon har oppnådd betryggende sikkerhet for at regnskapet ikke inneholder vesentlige feil. Gjennomgang av årsrapport og bokføringsrutiner har heller ikke avdekket vesentlige avvik.

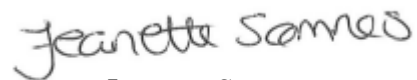
Våre konklusjoner om årsregnskapet, årsberetningen, budsjettoppfølgingen og registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger er positive.

Kontrollutvalget har i henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4 ansvaret for å påse at de merknader revisor har gjort, blir fulgt opp. Dette gjelder likevel ikke merknader vedrørende løpende forbedring og effektivisering av normal drift. For 2024 er det etter vår vurdering ikke avdekket forhold som kontrollutvalget plikter til å følge opp.

Med vennlig hilsen
Rogaland Revisjon IKS

Tore Kristensen
Statsautorisert revisor

Jeanette Sømnes
Statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalet	28.05.25	09/25
Saksansvarleg		Arkivkode
Odd Gunnar Høie		212

FORENKLA ETTERLEVINGSKONTROLL FOR 2024

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Bokn kontroll- og kvalitetsutval tar vedlagte attestasjonsuttale frå Rogaland Revisjon IKS om økonomiforvaltninga for 2024 til orientering.

Vedlegg: revisor si attestasjonsuttale om etterleving av økonomiforvaltninga

Bakgrunn

Kontrollutvalet skal sjå til at det føres kontroll med den økonomiske forvaltninga i kommunen går føre seg i samsvar med gjeldande bestemmelser og vedtak. Rogaland Revisjon IKS har gitt ei attestasjonsuttale om forenkla etterlevingskontroll for å gje kontrollutvalet eit betre grunnlag for å ivareta sitt sjå til-ansvar.

I følgje kommunelova § 23-2 skal kontrollutvalet m.a. sjå til «....at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak....».

Revisor er difor pålagt å gje ei skriftleg uttale til kontrollutvalet seinast 30. juni.

Føremålet med forenkla etterlevingskontroll etter kommunelova er å førebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følgjer sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet.

Uttale for 2024

Rogaland Revisjon IKS har gjeve si uttale for rekneskapsåret 2024.

Det er revisor som bestemmer kva område som skal kontrollerast, og kva kontrollhandlingar som skal utførast.

Revisor har kontrollert følgjande:

Kontroll av kommunens selvkostberegning med hovedvekt på direkte og indirekte kapitalkost for vann, avløp og slam. Vi har kontrollert selvkostregnskapet for 2024.

BOKN KOMMUNE**Saksframlegg**

Revisor sin konklusjon:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har vi ikke blitt gjort oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Bokn kommune ikke i det alt vesentligste har etterlevd bestemmelsene i selvkostforskriftens § 5.

Sekretariatet sine vurderingar:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet tar revisor sin attestasjonsuttale til orientering.

Aksdal, 20.05.25

Odd Gunnar Høie

Dagleg leiar/utvalssekretær

Til kontrollutvalget i Bokn kommune

Kopi:
Kommunedirektør

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Bokn kommunes etterlevelse av selvkostforskriftens § 5

Kontroll av kommunens selvkostberegning med hovedvekt på direkte og indirekte kapitalkost for vann, avløp og slam.

Vi har kontrollert selvkostregnskapet for 2024.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Rogaland Revisjon IKS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen¹. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

1

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har vi ikke blitt gjort oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Bokn kommune ikke i det alt vesentligste har etterlevd bestemmelsene i selvkostforskriftens § 5.

Begrensninger i bruk

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Bokn kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Stavanger, 30.04.2025
Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert
Tore Kristensen
Statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalet	28.05.25	10/25
Kommunestyret		
Saksansvarleg	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	216	

REVISJONSRAPPORT – «INTEGRERING AV FLYKTNINGAR»

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak og innstilling til kommunestyret:

1. Bokn kommunestyre har merka seg det som kjem fram i forvaltningsrevisjonsrapport om «Integrering av flyktningar» og tek denne til orientering.
2. Rapporten vert sendt til kommunedirektøren for vidare oppfølging av rapporten sine tilrådingar.
3. Kommunedirektøren gir tilbakemelding til kommunestyret via kontroll- og kvalitetsutvalet om oppfølging av rapporten innan 9 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Vedlegg: «Integrering av flyktningar» – rapport frå Rogaland Revisjon, mai 2025

Bakgrunn

I plan for forvaltningsrevisjon 2024 – 2028 var revisjon av «integrering av flyktningar» eit prioritert prosjekt. Kontroll- og kvalitetsutvalet starta hausten 2024 ein prosess med å gjennomføra ein slik revisjon.

I møtet den 13.11.24 gjorde utvalet følgjande vedtak:

Bokn kontroll- og kvalitetsutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Integrering av flyktningar» frå Rogaland Revisjon i tråd med prosjektmandatet av 31.10.24 og med dei endringane som kom fram i møtet. Ramma for prosjektet blir sett til 140 timar.

Utvalsleiar får fullmakt til å godkjenne det oppdaterte prosjektmandatet.

Føremål og problemstillingar:

Formålet med prosjektet har vært å vurdere om kommunen lykkes med integrering av bosatte flyktninger.

Med bakgrunn i føremålet blei det formulert følgjande problemstillingar:

- *I hvilken grad klarer kommunen å nå målene for bosetting av flyktninger?*
- *I hvilken grad fungerer tilbudet om introduksjonsprogram/språkopplæring som gis til flyktingene?*
- *I hvilken grad klarer kommunen å gjennomføre sysselsetting og deltaking i arbeidsliv for flyktninger?*

Rogaland Revisjon har med dette som utgangspunkt gjennomført prosjektet. Rapporten er verifisert og kommunedirektøren si tilbakemelding er innarbeida i rapporten på side 9. Rapporten blei mottatt av sekretariatet i april 2024 og følgjer som vedlegg.

Rapporten

Rapporten inneheld innleiingsvis eit samandrag av hovudbodskapen av revisor sine funn og tilrådingar. På dei fyrste sidene i rapporten finn ein føremål, problemstillingar, metode og revisjonskriteria. Rapportens hovudinnhald vert presentert i kapittel 1.1 – 1.6.

Revisor skriva at deira hovudinstrykk er at:

De siste tre årene har Bokn kommune bosatt relativt mange flyktninger, sett i forhold til innbyggertallet, og kommunen har bosatt flere enn IMDI har anmodet om. Antallet er likevel lavere enn hva kommunestyret har vedtatt. Slik sett har Bokn kommune ikke nådd sine egne mål knyttet til bosetting av flyktninger. Hovedårsaken til dette er at Bokn så langt har takket nei til å bosette flyktninger som krever ekstra tilrettelegging og oppfølging, grunnet funksjonshemninger eller andre helsemessige utfordringer.

Kommunen mangler imidlertid egne målsettinger for integreringsarbeidet, både underveis og i etterkant av introduksjonsprogrammet, som kan bidra til at kommunen prioriterer de tiltak som gir best resultater.

Flyktninger fra Ukraina har rett til én gratis norskprøve, men det er ikke et krav at de skal avlegge en norskprøve. Blant de 21 flyktingene i Bokn som har fullført introduksjonsprogrammet, har kun tre avlagt en slik prøve, noe som gir lite data for å gi en vurdering av resultatene. Kommunen oppfyller kravet om å tilby introduksjonsprogram innenfor den lovpålagte fristen på tre måneder etter ankomst, og deltakerne er fornøyde med norskundervisningen.

Sysselsettingsraten er på 36 prosent, noe som er høyere enn snittet i Karmøy og nasjonalt. Samtidig ser vi en økning i sosialhjelpsutgiftene. Dette er en økning som direkte kan relateres til bosetting av flyktninger.

Revisor har følgjande tilrådingar:

Bokn kommune bør vurdere fastsettelse av egne målsettinger for integreringsarbeidet.

Dette kan for eksempel være knyttet til;

- *andel som deltar i arbeidspraksis,*
- *andel som avlegger norskprøve og*
- *andel med direkte overgang til utdanning eller arbeid etter fullført introduksjonsprogram.*

Sekretariatet sine kommentarar

Sekretariatet meiner at rapporten er av god kvalitet i henhold til standardkrava til forvaltningsrevisjonsrapporter (RSK001), og at den er i samsvar med kontroll- og kvalitetsutvalet si tinging og vedtatt prosjektmandat. Val av revisjonskriterier er relevante sett opp mot problemstillingane.

Ein forvaltningsrevisjonsrapport skal systematisk bli fylgt opp for å sikre at administrasjonen set i verk tiltak for å rette opp påviste avvik/manglar og kontroll- og kvalitetsutvalet må sørge for at kommunestyret sine vedtekne merknader til rapporten vert fylgt. Det vert tilrådd at slik oppfølging skjer frå 6 til 12 månader etter at rapporten er vedteken av kommunestyret.

Sekretariatet vil tilrå at det blir sett ein frist for kommunedirektøren med 9 månader til når kommunestyret via kontroll- og kvalitetsutvalet får tilbakemelding om status for tilrådingane.

Aksdal, 20.05.25

Odd Gunnar Høie
Dagleg leiar/utvalssekretær

Integrering av flyktninger

Forvaltningsrevisjon

Bokn kommune, 2025

INNHold

Oppdraget.....	3
Sammendrag	4
Kommunedirektørens kommentar	9
1 Fakta og vurderinger	10
1.1 Innledning	10
1.2 I hvilken grad klarer Bokn kommune å nå målene for bosetting av flyktninger?	11
1.3 I hvilken grad fungerer tilbudet om introduksjonsprogram?	15
1.4 Hvordan fungerer tilbudet om språkopplæring?.....	24
1.5 Sysselsetting og deltakelse i arbeidsliv.....	26
1.6 Brukeropplevelsen	34
Vedlegg	36

OPPDRAGET

Bestilling: Kontrollutvalget i Bokn kommune bestilte 18.09.2024 en forvaltningsrevisjon om integrering av flyktninger.	Problemstillinger: Hvordan lykkes kommunen i arbeidet med integrering av flyktninger? • I hvilken grad klarer kommunen å nå målene for bosetting av flyktninger? • I hvilken grad fungerer tilbudet om introduksjonsprogram/språkopplæring som gis til flyktningene? • I hvilken grad klarer kommunen å gjennomføre sysselsetting og deltaking i arbeidsliv for flyktninger?
Formål: Formålet med prosjektet har vært å vurdere om kommunen lykkes med integrering av bosatte flyktninger.	

Forvaltningsrevisjonen er utarbeidet av forvaltningsrevisor Frode K. Gøthesen. Arbeidet er kvalitetssikret av oppdragsansvarlig for forvaltningsrevisjon, Svein Kvalvåg.

SAMMENDRAG

Oppdraget

Formålet med prosjektet har vært å vurdere om kommunen lykkes med integrering av bosatte flyktninger.

Hovedfunn og konklusjon

De siste tre årene har Bokn kommune bosatt relativt mange flyktninger, sett i forhold til innbyggertallet, og kommunen har bosatt flere enn IMDI har anmodet om. Antallet er likevel lavere enn hva kommunestyret har vedtatt. Slik sett har Bokn kommune ikke nådd sine egne mål knyttet til bosetting av flyktninger. Hovedårsaken til dette er at Bokn så langt har takket nei til å bosette flyktninger som krever ekstra tilrettelegging og oppfølging, grunnet funksjonshemminger eller andre helsemessige utfordringer.

Kommunen mangler imidlertid egne målsettinger for integreringsarbeidet, både underveis og i etterkant av introduksjonsprogrammet, som kan bidra til at kommunen prioriterer de tiltak som gir best resultater.

Flyktninger fra Ukraina har rett til én gratis norskprøve, men det er ikke et krav at de skal avlegge en norskprøve. Blant de 21 flyktningene i Bokn som har fullført introduksjonsprogrammet, har kun tre avlagt en slik prøve, noe som gir lite data for å gi en vurdering av resultatene. Kommunen oppfyller kravet om å tilby introduksjonsprogram innenfor den lovpålagte fristen på tre måneder etter ankomst, og deltakerne er fornøyde med norskundervisningen.

Sysselsettingsraten er på 36 prosent, noe som er høyere enn snittet i Karmøy og nasjonalt. Samtidig ser vi en økning i sosialhjelpsutgiftene. Dette er en økning som direkte kan relateres til bosetting av flyktninger.

I hvilken grad kommunen har nådd målene for bosetting av flyktninger

Bosetting av flyktninger skjer gjennom en dialog mellom den enkelte kommune og Integrerings- og mangfolddirektoratet (IMDI). I løpet av året diskuterer partene hvilke kandidater som kan være aktuelle for bosetting. Samtalene fokuserer på hvilke kommunale tjenester kandidatene vil ha behov for, inkludert ekstra tilretteleggingstiltak og tjenester. Bokn kommune har så langt takket nei til å bosette personer som krever ulike former for ekstra tilrettelegging og oppfølging på grunn av helsemessige utfordringer.

År 2022 var det første året Bokn takket ja til å bosette flyktninger. I perioden 2022-2024 har kommunen bosatt flere flyktninger enn det IMDI har anmodet om. Mens IMDI har bedt Bokn om å bosette 45 flyktninger i denne tidsperioden, er status at 48 flyktninger er blitt bosatt.

Samtidig er antallet faktisk bosatte lavere enn det kommunestyret i Bokn selv har vedtatt. Dermed har Bokn kommune ikke nådd sine egne, vedtatte mål om bosetting av flyktninger. Kommunen understreker at de hele tiden har ønsket å nå målet om antall, men at kandidatene IMDI så langt har foreslått, har krevd for mye tilretteleggingstiltak og oppfølging i form av tjenester.

I løpet av disse tre årene har kommunen mottatt 48 flyktninger, noe som er relativt stort antall sett i forhold til det totale antallet innbyggere i kommunen. Endringen i omfanget kommer tydelig fram målt ved indikatoren *antall bosatte flyktninger per 1000 innbyggere*, som viser 22,7 i Bokn, mens landssnittet ligger på 6,1 (tall for 2023).

Så langt har Bokn kommune ikke fastsatt noen konkrete målsettinger for selve integreringsarbeidet, verken underveis eller etter fullført introduksjonsprogram. Å fastsette egne målsettinger for integreringsarbeidet overfor flyktninger gir kommunen en tydelig retning og fokus for integreringsarbeidet. Målsettinger skaper ansvarlighet blant de ansatte og bidrar til at kommunen prioriterer tiltak som gir best resultater (Kilde: Tilrettelegging for integrering av flyktninger i Norge. Institutt for samfunnsforskning. Rapport 2024:3).

Etter vår vurdering bør kommunen vurdere fastsettelse av egne målsettinger, for å skape en tydelig retning i arbeidet med å integrere flyktningene. Dette kan være målsettinger underveis, som for eksempel andel som deltar i arbeidspraksis og som avlegger en norskprøve, og målsettinger etter fullført program, som for eksempel andel med overgang til utdanning eller arbeid. Etter vår vurdering kan fastsettelse av én eller flere målsettinger for integreringsarbeidet bidra til å skape ansvarlighet blant de ansatte og at kommunen prioriterer de tiltak som gir best resultater.

I hvilken grad fungerer tilbudet om introduksjonsprogram?

Siden 14. november 2017 har Bokn og Karmøy kommune hatt felles NAV-tjeneste, hvor Karmøy er vertskommune, mens Bokn er samarbeidskommune. I forbindelse med at Bokn takket ja til bosetting av flyktninger i 2022, ble det inngått en tilleggsavtale til denne samarbeidsavtalen. Tilleggsavtalen ble signert 01.09.2022 og omhandler tilbud om introduksjonsprogram.

Imidlertid sa Bokn kommune opp tilleggsavtalen i november 2024, og vil i en overgangsperiode gjelde frem til 1. juni 2025. Som en del av overgangen vil Karmøy ikke ta inn nye deltakere i sitt introduksjonsprogram fra 1. januar 2025.

I tillegg til samarbeidet med Karmøy, har Bokn gradvis bygget opp sin egen flyktningetjeneste. Fra mars 2023 til april 2024 bestod flyktningetjenesten i Bokn av 1,6 årsverk. Etter april 2024 ble dette redusert til 1,0 årsverk. I februar 2024 ansatte kommunen også en norsklærer i 100 prosent stilling. Norskopplæringen gis nå hovedsakelig i Bokn, men avtalen om norskopplæring på Karmøy videreføres som et supplement.

Vår gjennomgang viser at flyktningene i Bokn får tilbud om å delta i et introduksjonsprogram innenfor den lovpålagte fristen på tre måneder etter ankomst, i henhold til integreringsloven § 8. Bokn har hittil kun bosatt flyktninger fra Ukraina. For disse flyktningene, som har fått innvilget kollektiv beskyttelse, er det innført midlertidige lempinger i lovverket. For disse gjelder ikke kravet om helårlig fulltidsprogram på 37,5 timer per uke, jf. introduksjonsloven § 37 c. Vi får opplyst at deltakerne har tre dager med norskopplæring (5 timer mandag, 5 timer onsdag og fire timer fredag) og to dager i praksis. Sistnevnte foregår to dager i uka, 8 timer per dag.

I forbindelse med prosjektet har vi gjennomgått de individuelle planene til alle deltakere i introduksjonsprogrammet for 2024. Gjennomgangen viser at hver deltaker har fått utarbeidet en individuell plan som fastsetter sentrale mål for opplæringen.

I Bokn kommune deltar de fleste i arbeidspraksis som en del av introduksjonsprogrammet. Unntakene skyldes enten helseutfordringer eller et ønske om å konsentrere seg om å komme inn på høyere utdanning. Deltakerne vi har intervjuet, uttrykker at arbeidsoppholdet har gitt dem relevant erfaring og forbedrede norskferdigheter. Dette må sies å være positivt og bidrar trolig betydelig til en direkte overgang til utdanning eller arbeid etter fullført program.

I hvilken grad fungerer tilbudet om språkopplæring?

Norskopplæringen er individuelt tilpasset gjennom nivåinndeling og innhold. Selv om samarbeidsavtalen om introduksjonsprogram er avsluttet, fortsetter avtalen om norskopplæring ved Karmøy voksenopplæring, som tilbyr undervisning på ulike nivåer. Kommunen legger til rette for å kombinere norskopplæring med praktisk arbeidstrening.

Ukrainske flyktninger har rett til én gratis norskprøve, men det er ikke et lovkrav å avlegge prøve. Blant de 21 flyktningene i Bokn som har fullført introduksjonsprogrammet, har kun tre avlagt norskprøve, noe som gir lite data om resultatene.

Deltakerne er fornøyde med norskundervisningen i Bokn, med kort avstand til hjemmet. Mindre grupper gir læreren mer tid til hver enkelt elev, mens avtalen med Karmøy voksenopplæring gir mulighet for norskundervisning på høyere nivå. Tilbakemeldingene viser at norskundervisningen fungerer godt og gir godt læringsutbytte.

Sysselsetting og deltakelse i arbeidsliv

Målet for integreringsarbeidet er økonomisk selvstendighet etter fullført introduksjonsprogram. Overfor deltakere som ikke lykkes med en direkte overgang til utdanning eller arbeid, vurderer NAV egnede tiltak, som arbeidstrening og arbeidsmarkedskurs. I intervju fremhever NAV at flyktningene gis prioritet i tråd med nasjonale føringer, og at det per i dag ikke er ventelister på tiltak.

I intervju opplyser NAV at de har god oversikt over deltakerne fra Bokn som hittil har fullført introduksjonsprogrammet¹. NAV-kontoret teller antall bosatte med ukrainsk statsborgerskap som har kommet til Norge etter mars 2022². Siden de første flyktningene kom til Bokn i 2022, har 36 prosent kommet seg i jobb³.

NAV fremhever at en gjennomsnittlig sysselsettingsrate på 36 prosent er høyere enn snittet blant flyktningene bosatt i nabokommunen Karmøy og nasjonalt. Samtidig understreker NAV at det lave antallet i Bokn gir store variasjoner avhengig av måletidspunkt. Utover de som har kommet seg i jobb, deltar flere i arbeidspraksis, inkludert tiltak i regi av NAV, som for eksempel lønnstilskudd. NAV påpeker at den viktigste årsaken til at ukrainere kommer seg i arbeid er botid i Norge, og ikke tidligere utdanning eller arbeidserfaring⁴.

Økte sosialhjelpsutgifter

Mens antallet mottakere av økonomisk sosialhjelp uten flyktningbakgrunn har gått ned, har antallet med flyktningbakgrunn gått opp. Kommunen bekrefter at økningen i sosialhjelpsutgifter kan direkte relateres til bosetting av flyktninger.

¹ Som allerede nevnt er programmet forbeholdt innvandringsgruppen flyktninger, som utgjør en forholds liten andel av innvandrere generelt.

² Vi forutsetter at personer med ukrainsk statsborgerskap har kommet hit som flyktning. Det kan imidlertid tenkes at noen har fått opphold som følge av familiegjenforening. I statistikken skilles det ikke mellom disse to oppholdsgrunnlagene. Med i målingen er personer i arbeidsfør alder, nærmere bestemt 20-66 år

³ Dette er tall per 01.01.2025 fra NAV Karmøy.

⁴ Se også følgende link: [Flere ukrainere er i jobb, samtidig har mange behov for bistand fra Nav - nav.no](https://nav.no/flere-ukrainere-er-i-jobb-samtidig-har-mange-behov-for-bistand-fra-nav)

Blant mottakerne av økonomisk sosialhjelp finner vi både flyktninger som deltar i introduksjonsprogrammet og flyktninger som har fullført programmet. Deltakere i introduksjonsprogrammet har rett til introduksjonsstønad, men vi får opplyst at flere har behov for supplerende sosialhjelp, og at dette først og fremst gjelder barnefamilier.

Bokn kommune opplyser at blant de 21 flyktningene som hittil har fullført introduksjonsprogrammet, har fem sosialhjelp som hovedinntektskilde. Det understrekes at flyktninger med lav botid i Norge ikke har opparbeidet seg rettigheter etter folketrygdloven, og dersom sykdom eller sosiale forhold hindrer yrkesdeltakelse, vil sosialhjelp være inntektskilden. Det samme gjelder personer over 55 år, siden introduksjonsprogram som gir rett til introduksjonsstønad, er forbeholdt aldersgruppen 18-55 år.

Våre anbefalinger:

- Bokn kommune bør vurdere fastsettelse av egne målsettinger for integreringsarbeidet. Dette kan for eksempel være knyttet til;
 - o andel som deltar i arbeidspraksis,
 - o andel som avlegger norskprøve og
 - o andel med direkte overgang til utdanning eller arbeid etter fullført introduksjonsprogram.

KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTAR

Det er mykje positivt å seie om det å ta imot flyktningar. Flyktningar bør sjåast på som ei ressurs, ikkje som ein kostnad. Dersom vi klarer å integrere og inkludere dei på ein god måte, kan dei bidra positivt – både som verdifull arbeidskraft og som deltakarar i til dømes frivillig sektor. Inkludering er eit felles ansvar vi alle må ta del i.

Bokn kommune starta mottak av flyktningar i 2022, og har kome godt i gang med arbeidet. Kommunen har òg vist vilje til å ta imot relativt mange flyktningar samanlikna med folketalet. Målt i talet på busette flyktningar per 1000 innbyggjarar, ligg Bokn på 22,7, medan landssnittet er 6,1.

36 prosent av deltakarane som har fullført introduksjonsprogrammet, er i arbeid – noko som og ligg over landsgjennomsnittet.

Det kjem gode tilrådingar i rapporten, og kommunen vil følgje opp desse, mellom anna ved å setje eigne mål for integreringsarbeidet.

1 FAKTA OG VURDERINGER

1.1 INNLEDNING

I forbindelse med krigen i Ukraina har Norge mottatt et stort antall flyktninger. Bosatte flyktninger er personer som ikke lenger trenger å bo i asylmottak, men som har fått innvilget midlertidig eller varig oppholdstillatelse, og som er klare for bosetting i en kommune. Flyktninger som er klare for bosetting fordeles i samråd med Integrerings- og mangfolddirektoratet.

1.1.1 METODISK TILNÆRMING OG AVGRENSNING

I prosjektet har vi undersøkt hvordan Bokn kommune lykkes i sitt arbeid med å integrere flyktninger. Datamaterialet baserer seg på muntlige og skriftlige kilder, og i prosjektet har vi triangulert mellom disse. Det innebærer at problemstillingene er belyst gjennom bruk av forskjellige datakilder, for å forsterke datagrunnlaget. Eksempelvis er observasjoner i tallmaterialet og i den skriftlige dokumentasjonen testet ut i intervju med sentrale personer i kommunens integreringsarbeid.

I prosjektet har vi intervjuet kommunedirektøren og kommunalsjefene for Helse og omsorg, Økonomi og administrasjon, samt Oppvekst og kultur. I tillegg har vi intervjuet flyktningekoordinator, norsklærer ved voksenopplæringen i Bokn, leder for felles flyktningetjeneste Karmøy/Bokn, og leder for felles NAV-kontor Karmøy/Bokn. For å få fram brukerstemmen har vi intervjuet 10 flyktninger bosatt i Bokn kommune. Vi har spurt dem hvordan de opplever tilbudet om introduksjonsprogram, norskopplæring og arbeidet for å sikre dem en overgang til utdanning eller arbeid.

I forbindelse med prosjektet har vi sett nærmere på de individuelle planene. For å sikre et tilfeldig utvalg, har vi bedt om å få se planene til samtlige deltakere fra Bokn i introduksjonsprogrammet i 2024. En oversikt over både muntlige og skriftlige kilder er lagt i rapportens vedleggsdel.

Etter ønske fra kontrollutvalget har vi i den siste problemstillingen, relatert til sysselsetting og deltakelse i arbeidslivet, sett nærmere på de økonomiske konsekvensene av kommunens integreringsarbeid overfor flyktninger.

I henhold til det vedtatte prosjektmandatet er rapporten avgrenset til bosatte flyktninger over 18 år. Prosjektet omhandler med andre ord voksne flyktninger. Flyktninger som er foreldre er imidlertid blitt spurt om hvordan de opplevde integreringsarbeidet familien som helhet, både voksne og barn. Innspillene er samlet i et eget kapittel i rapporten.

1.1.2 SENTRALE BEGREPER

Bosatte flyktninger er flyktninger som har fått vedtak om oppholdstillatelse i Norge, og dermed er klare for bosetting i en kommune. Disse fordeles i samråd med Integrerings- og mangfolddirektoratet og den enkelte kommune.

Integreringstilskudd: Den enkelte kommune mottar integreringstilskudd fra staten for hver flyktning som bosettes. Tilskuddet skal i hovedsak dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter i bosettingsåret og fire påfølgende år.

Språkopplæring: Med språkopplæring menes i denne rapporten norskopplæring. Opplæring i morsmål for språklige minoriteter og tospråklig fagopplæring er ikke omfattet⁵.

1.2 I HVILKEN GRAD KLARER BOKN KOMMUNE Å NÅ MÅLENE FOR BOSETTING AV FLYKTNINGER?

1.2.1 REVISJONSKRITERIER

Kommunestyret i Bokn kommune har gjennom flere vedtak sagt ja til å bosette til sammen 55 flyktninger i tidsperioden 2022-24. Dette fremgår av sak 028/ 22, 006/23 og 069/23.

Ut fra disse føringene har vi utledet følgende revisjonskriterium (det vil si krav eller forventninger til kommunens arbeid):

- Bokn kommune skal ha bosatt til sammen 55 flyktninger i årene 2022, -23 og 24.

1.2.2 FÆRRE ENN VEDTATT, MEN FLERE ENN KOMMUNEN BLE ANMODET OM

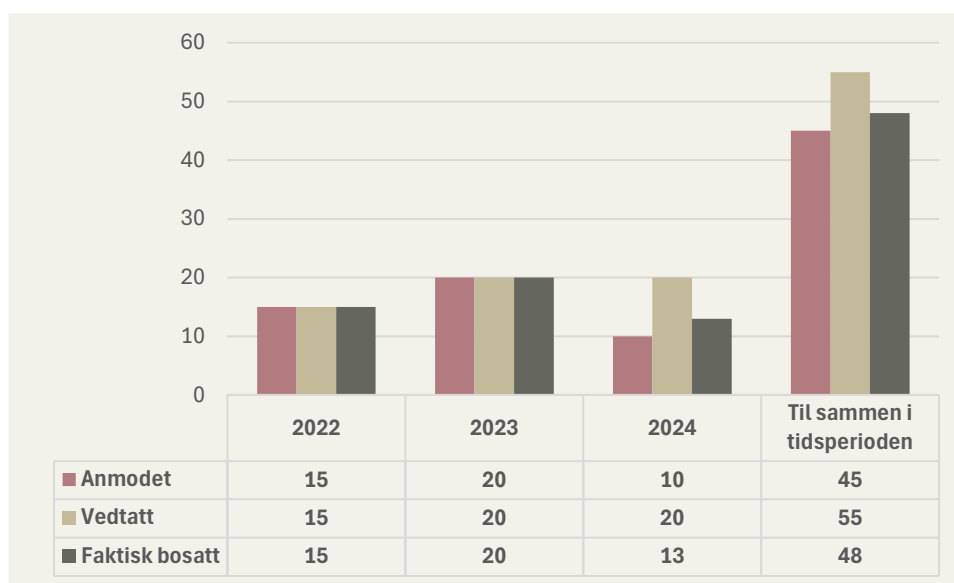
Hvert år oppfordrer Integrerings- og mangfolddirektoratet (IMDI) norske kommuner til å bosette flyktninger.

⁵ Ved opplæring i morsmålet er hovedformålet å styrke elevenes læringsmuligheter: Det samme gjelder ved tospråklig fagopplæring, hvor hensikten er å sikre elevenes forståelse av kunnskapsinnholdet i fagene.

Det er opp til hver enkelt kommune å bestemme hvor mange flyktninger de ønsker å bosette. I 2022 takket Bokn for første gang ja til å bosette flyktninger. Gjennom ulike vedtak har kommunestyret i Bokn besluttet å bosette flere flyktninger enn det IMDI har anmodet om. For perioden 2022-2024 har IMDI anmodet Bokn å bosette 45 flyktninger, mens kommunestyret har vedtatt å bosette 55 personer i samme tidsperiode.

Figuren nedenfor viser hvor mange Bokn er blitt anmodet om å bosette (45), hvor mange Bokn har vedtatt å bosette (55) og hvor mange som faktisk er bosatt (48) i løpet av tidsperioden;

Figur 1 - Antallet flyktninger anmodet, vedtatt og faktisk bosatt i Bokn kommune i tidsperioden 2022-24, fordelt per kalenderår

(Kilde: IMDI)

Av figuren ser vi at Bokn har vedtatt å bosette flere enn IMDI har anmodet om. Vi ser også at antallet faktisk bosatte er flere enn IMDI anmodet om.

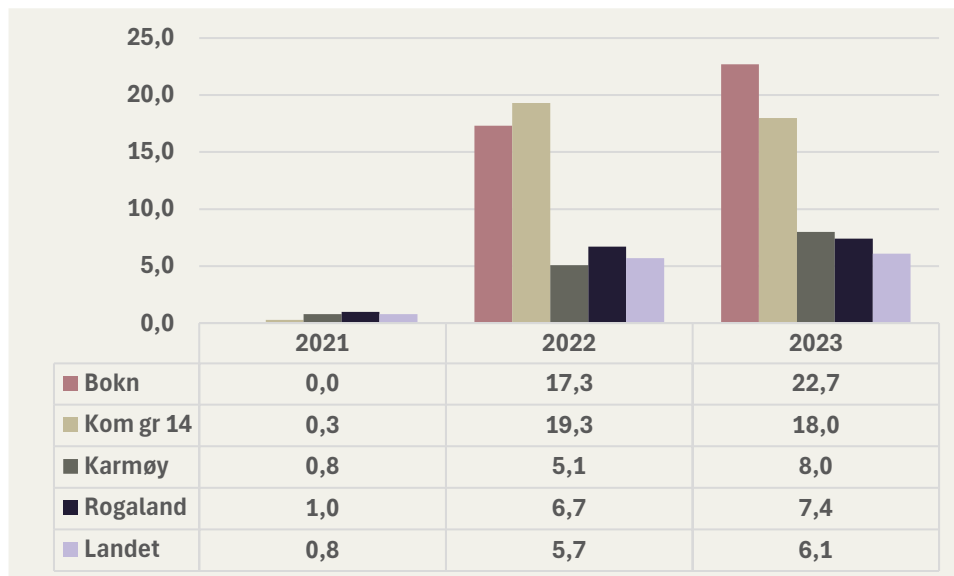
Valg av kommune for bosetting skjer i en dialog mellom kommunen og IMDI. Her diskuteres også hvilke kandidater som kan være aktuelle for bosetting, og hva kommunen kan tilby, inkludert bolig. Ved bosetting av flyktninger med særskilte behov, eksempelvis en funksjonshemming eller enslig mindreårig, forutsetter IMDI at kommunen kan tilby de tjenestene som trengs.

I intervju får vi opplyst at Bokn så langt har takket nei til å bosette flyktninger som krever ekstra tilrettelegging og oppfølging, grunnet funksjonshemminger eller andre helsemessige utfordringer. Den enkelte kommune har som nevnt mulighet til å takke ja eller nei på forespørsler fra IMDI. I intervju pekes det på at det er denne dialogen om aktuelle kandidater som er årsak til at antallet

faktisk bosatte så langt ikke er i samsvar med antallet vedtatt. Kommunen understreker at de hele tiden har ønsket å nå målet om antall, men at kandidatene IMDI så langt har foreslått har krevd for mye tilretteleggingstiltak og oppfølging i form av tjenester.

Videre understrekes at i løpet av 3 årsperioden har kommunen tatt imot 48 flyktninger, noe som er et relativt stort antall sett i forhold til det totale innbyggertallet i kommunen. Omfanget kommer tydelig fram målt ved indikatoren *Antallet bosatte flyktninger per 1000 innbyggere*;

Figur 2 - Antallet bosatte flyktninger per 1000 innbyggere

(Kilde: Framsikt⁶).

Som figuren viser, fikk Bokn i likhet med resten av kommune-Norge en kraftig økning i antallet bosatte i 2022. I både 2022 og -23 ligger Bokn betydelig over både kommunegruppa, snittet i Rogaland og landet.

Vi får opplyst at antallet innbyggere i 2024 var 900, og antallet innbyggere i Bokn har økt med henholdsvis 13 og 15 personer de siste årene. Økningen kan i stor grad tilskrives mottak av flyktninger. Vi får for øvrig også opplyst at samtlige flyktninger som har kommet siden starten i 2022 har vært fra Ukraina.

1.2.3 MANGLENDE MÅLSETTINGER FOR INTEGRERINGSARBEIDET

⁶ Bokn kommune tilhører KOSTRA-gruppe 14. Denne gruppen inkluderer kommuner med en folkemengde på mellom 600 og 1 999 innbyggere, og som har middels bundne kostnader og lave eller middels frie disponible inntekter.

Å fastsette egne målsettinger for integreringsarbeidet overfor flyktninger gir kommunene en tydelig retning og fokus for integreringsarbeidet. Målsettingene skaper ansvarlighet blant de ansatte og bidrar til at kommunen prioriterer tiltak som gir best resultater⁷.

Så langt har Bokn kommune ikke fastsatt noen konkrete målsettinger for integreringsarbeidet, verken underveis eller etter fullført introduksjonsprogram. Målsettinger underveis kan for eksempel være hvor høy andel som deltar i arbeidspraksis i løpet av programmet og hvor mange som går over til utdanning og arbeid etter fullført program. I intervju understreker kommunen at målsettinger knyttet til integreringsarbeidet kan utformes, men at disse i så fall bør ta hensyn til flyktningenes individuelle forutsetninger. Her understrekes at personer med flyktningbakgrunn kan bidra positivt i lokalsamfunnet på ulike måter, og at overgang til utdanning, arbeid og økonomisk uavhengighet ikke er like realistisk for alle.

Dette understøttes også av rapporten "Tilrettelegging for integrering av flyktninger i Norge" fra Institutt for samfunnsforskning fra 2024, som tar for seg ulike aspekter ved kommunenes behov for målsettinger i integreringsarbeidet. Rapporten understreker at det er behov for større forståelse i samfunnet generelt for at flyktninger kan ha ulike forutsetninger for å nå de mål som fastsettes for dem. For noen vil deltidsarbeid være mer realistisk enn fulltidsarbeid, understreker rapporten.

1.2.4 VURDERING

De siste tre årene har Bokn kommune bosatt relativt mange flyktninger, sett i forhold til innbyggertallet, og kommunen har bosatt flere enn IMDI har anmodet om. Antallet er likevel lavere enn hva kommunestyret har vedtatt. Slik sett har Bokn kommune ikke nådd sine egne mål knyttet til bosetting av flyktninger. Hovedårsaken til dette er at Bokn så langt har takket nei til å bosette flyktninger som krever ekstra tilrettelegging og oppfølging, grunnet funksjonshemninger eller andre helsemessige utfordringer.

Etter vår vurdering vil fastsettelse av egne målsettinger for integreringsarbeidet overfor flyktninger gi kommunen en tydelig retning og fokus. Dette kan for eksempel være målsettinger underveis, som for eksempel være hvor høy andel som deltar i arbeidspraksis i løpet av programmet, og målsettinger etter fullført program, som for eksempel hvor mange som går over til utdanning og arbeid. Målsettingene skaper ansvarlighet blant de ansatte og bidrar til at kommunen prioriterer de tiltak som gir best resultater.

⁷ Tilrettelegging for integrering av flyktninger i Norge. Institutt for samfunnsforskning. Rapport 2024:3.

1.3 I HVILKEN GRAD FUNGERER TILBUDET OM INTRODUKSJONSPROGRAM?

1.3.1 REVISJONSKRITERIER

Etter integreringsloven, plikter kommuner som takker ja til å bosette flyktninger, å gi tilbud om et introduksjonsprogram, som blant annet skal inkludere norskopplæring. Den enkelte skal få tilbud om deltakelse i programmet senest tre måneder etter ankomst, jf. integreringsloven § 12.

Integreringsloven stiller krav til individuell tilpasning av programmet. Personer som har fullført videregående opplæring skal kun innvilges seks måneder, med mulighet for seks måneders forlengelse. Det skal utarbeides en integreringsplan som sier noe om personens opplæringsbehov, hvilke tiltak vedkommende kan dra nytte av og mål for kvalifiseringsløpet. Målet som settes for introduksjonsprogrammet kan være å fullføre grunnskole, fullføre videregående opplæring, fullføre høyere utdanning eller å komme raskt i arbeid, jf. integreringsloven § 15.

For å håndtere den økte tilstrømningen av fordrevne fra Ukraina som søker beskyttelse i Norge, er det innført midlertidige endringer i integreringsloven, spesifisert i nytt kapittel 6A. Disse midlertidige reglene gjelder for personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34. De vedtatte endringene innebærer at regelverket for personer med oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34 avviker fra integreringslovens bestemmelser på flere områder.

Blant annet er det gjort noen midlertidige endringer i regelverket for introduksjonsprogrammet., som innebærer at programmet ikke nødvendigvis må være helårlig og på fulltid. Kommunene kan tilby deltidsprogrammer på inntil 60 prosent av fulltid. Dette betyr at ukrainske flyktninger kan ta en deltidsjobb ved siden av programmet. Men introduksjonsprogrammet for flyktninger med kollektiv beskyttelse skal likevel inneholde:

- Arbeids- eller utdanningsrettede elementer og norskundervisning
- Deltakere som har barn under 18 år, skal delta på kurs i foreldreveiledning

De fleste ukrainske flyktningene har arbeid som slutt mål for introduksjonsprogrammet, og vi får opplyst at dette også gjelder flyktningene i Bokn. For deltakere med arbeid som slutt mål skal programmet bestå av minst 15 timer i uken med arbeidsrettet innhold⁸. Dette kravet gjelder fra den fjerde måneden i programmet. Minstekravet kan oppfylles ved:

- praksis på en arbeidsplass

⁸ Dette følger av de midlertidige endringene i integreringsforskriften.

- arbeid på deltid
- korte yrkes- eller bransjekurs
- arbeidsmarkedstiltak i regi av NAV

Ut fra disse føringene har vi utledet følgende revisjonskriterium (det vil si krav eller forventninger til kommunens arbeid):

- Personer med flyktningbakgrunn skal få tilbud om å delta i et introduksjonsprogram, senest tre måneder etter ankomst.
- Deltakerne skal tilbys et introduksjonsprogram som inkluderer arbeids- eller utdanningsrettede elementer samt norskundervisning.
- Det skal være utarbeidet en integreringsplan for deltakeren, som sier noe om opplæringsbehov, hvilke tiltak vedkommende kan dra nytte av og mål for kvalifiseringsløpet.

1.3.2 INNLEDNING

Før vi går nærmere inn på hvorvidt kravene til introduksjonsprogram og integreringsplan er oppfylt, er det nødvendig å si litt om hvordan Bokn samarbeider med nabokommunen Karmøy om bosetting flyktninger, herunder arbeidsfordelingen i arbeidet med introduksjonsprogram, utarbeidelse av integreringsplaner og utgiftsfordelingen.

1.3.3 SAMARBEID MED KARMØY KOMMUNE OM BOSETTING AV FLYKTNINGER

Siden 14. november 2017 har Bokn og Karmøy kommune hatt en felles NAV-tjeneste, hvor Karmøy er vertskommune. Samarbeidet innebærer at NAV Karmøy ivaretar alle oppgaver for NAV Bokn, med få unntak⁹.

I forbindelse med at Bokn takket ja til bosetting av flyktninger i 2022, ble det inngått en tilleggsavtale til samarbeidsavtalen. Tilleggsavtalen ble signert 01.09.2022 og omhandler bosetting og oppfølging av ukrainske flyktninger. I henhold til tilleggsavtalen finansierer Bokn 0,2 årsverk ved NAV Karmøy/Bokn, som benyttes i bosettingsarbeidet.

⁹ Unntakene er støttekontakt og avlastning.

Imidlertid sa Bokn kommune opp tilleggsavtalen i november 2024. Siden avtalen hadde en oppsigelsestid på ett år, skulle den opprinnelig vært gjeldende til november 2025, men nylig har partene blitt enige om at avtalen skal gjelde frem til 1. juni 2025. Oppsigelsestiden er med andre ord redusert fra ett år til seks måneder. Bakgrunnen for dette er at de fleste ukrainske flyktingene gjennomfører introduksjonsprogrammet på 6-12 måneder, og som en del av overgangen vil Karmøy ikke ta inn nye deltakere i sitt introduksjonsprogram fra 1. januar 2025, får vi opplyst.

Tilleggsavtalen, som våren 2025 fremdeles er gjeldende, gir Karmøy ansvaret for introduksjonsprogrammet. Dette innbefatter både tildeling av program, utarbeidelse av individuelle planer for deltakerne og innholdet i programmet. I tillegg skal Karmøy kommune utføre følgende oppgaver i forbindelse med bosetting av flyktninger i Bokn:

- Behandling og utbetaling av sosialstønad, råd, opplysning og veiledning¹⁰
- Behandling av søknader om bostøtte og lån i Husbanken
- Økonomisk rådgivning
- Gjeldsrådgivning

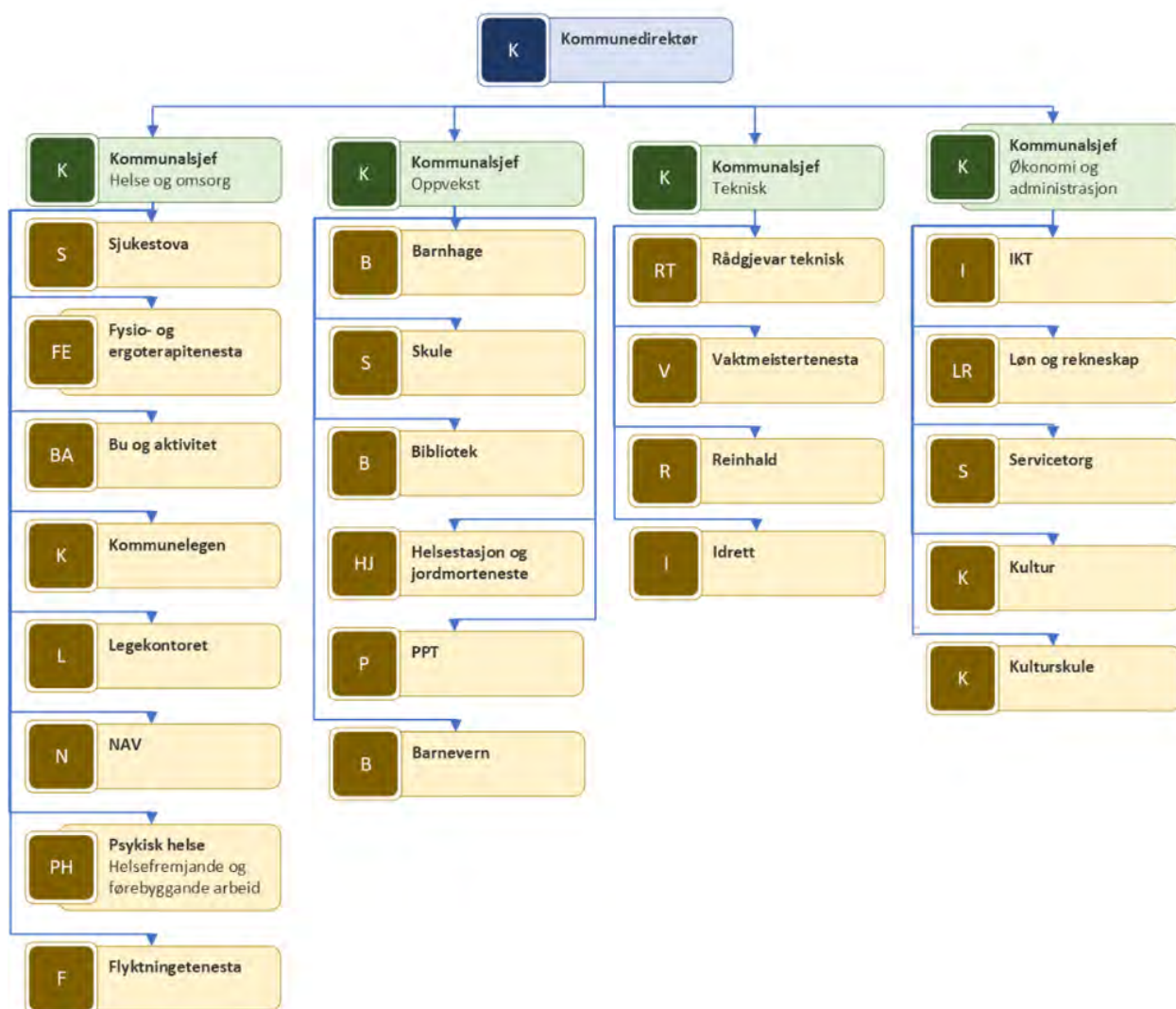
Det presiseres at tilbudet og tjenestene som gis skal være likt for innbyggerne i begge kommuner, og at individuelle tilpasninger skal foretas etter behov.

I tillegg til samarbeidet med Karmøy, har Bokn gradvis bygget opp sin egen flyktingetjeneste. Fra mars 2023 og fram til april 2024 bestod flyktingetjenesten i Bokn av 1,6 årsverk. Etter april 2024 ble dette redusert til 1,0 årsverk. I februar 2024 ble det også ansatt en norsklærer i full stilling, som tilbyr norskopplæring i Bokn, som et supplement til eksisterende avtale med Karmøy.

Begge tjenesteområdene, nærmere bestemt NAV og flyktingetjenesten, er i Bokn kommune organisert under Helse og omsorg;

Figur 3 – Organisasjonskart Bokn kommune

¹⁰ NAV-kontoret fattet vedtak om sosialstønad. Utbetaling av sosialstønad gjøres av vertskommunen og viderefaktureres deltakerkommunen.

Som det fremgår av organisasjonskartet, er NAV og flyktingetjenesten plassert under tjenesteområdet Helse og omsorg. Det samme gjelder for øvrig norsklæreren som driver norskopplæring overfor flyktingene.

1.3.4 NÆRT FORESTÅENDE ENDRINGER I ANSVARS- OG OPPGAVEFORDELINGEN

I oppsigelsesperioden vil som nevnt gjennomføring av kartleggingssamtaler gradvis bli overført til fra flyktingetjenesten i Karmøy til flyktingetjenesten i Bokn.

I intervju påpeker flyktingekoordinator i Bokn at integreringsveilederne i Karmøy kommune har gjort en god jobb, men at samarbeidet kunne vært bedre. Mens det tidligere kun var én integreringsveileder i Karmøy å forholde seg til, er flyktingene det siste året blitt fordelt etter fødselsdato, på åtte ulike integreringsveiledere i Karmøy kommune.

Ansatte i Bokn har ikke innsyn i de individuelle planene som er utarbeidet av flyktningetjenesten i Karmøy, og må dermed gå via deltakeren selv for å få informasjon. En annen utfordring som har gjort seg gjeldende i kommunesamarbeidet har vært å få samlet alle veilederne til et felles møte for å diskutere hvordan deltakerne kan få et best mulig introduksjonsprogram. Så langt har ingen av partene tatt initiativ til dette.

For å styrke norskundervisningen som gis, har Bokn kommune som nevnt valgt å ansette en norsklærer i 100 prosent stilling som gir tilbud om norskopplæring i Bokn, som et supplement til den eksisterende avtale med Karmøy voksenopplæring. Selv om tilleggsavtalen om introduksjonsprogram sies opp, vil avtalen om norskopplæring ved Karmøy voksenopplæring videreføres. Dette for å kunne gi et mer nivåddifferensiert tilbud på norskundervisningen, får vi opplyst (for mer om hvordan norskundervisningen fungerer, se neste kapittel).

1.3.5 UTGIFTSFORDELINGEN MELLOM KARMØY OG BOKN

Kommuner som takker ja til å bosette flyktninger mottar tilskudd fra staten. Tilskuddene skal dekke de gjennomsnittlige merutgiftene kommunene har til bosetning og integrering i bosetningsåret, samt fire påfølgende år. Dersom kommunen takker ja til å ta imot flyktninger som krever ekstra tilrettelegging og tjenester, kan man få ekstra tilskudd. De vanligste tilskuddene er integreringstilskudd, norsktilskudd, eldretilskudd og barnehagetilskudd, hvor sistnevnte er et engangstilskudd til barn i alderen 0-5 år.

Kommunens utgifter i bosettingsåret og de fire påfølgende årene er blant annet knyttet til¹¹:

- innvandrers- og flyktningkontortjenester
- bolig- og boligadministrasjonstjenester
- introduksjonsprogram/introduksjonsstønad
- sysselsettingstiltak
- yrkeskvalifisering og arbeidstrening
- NAV (statlig og kommunal del)
- barne- og ungdomsverntjenester
- tolketjenester
- barnehagetjenester
- integreringstiltak i grunnskolen
- kultur- og ungdomstiltak
- utgifter til den kommunale helsetjenesten
- omsorg for personer med rusproblem

¹¹ Kilde: Rundskriv 01/2024 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

- støttekontakt

I intervju fremhever NAV Karmøy/ Bokn at integreringstilskuddet har blitt mindre de siste årene. Beregningsutvalget har regnet ut at forholdet mellom hva kommunen mottar i statlige tilskudd og kommunens utgifter, har endret seg fra 101 prosent til 91,8 prosent. Med andre ord dekker det statlige tilskuddet om lag 90 prosent av hva det koster for kommunen å ta imot en flyktning. Dette betyr at for hver flyktning kommunen takker ja til å bosette, påløper en egenandel på 10 prosent i tidsperioden kommunen mottar integreringstilskudd¹².

Som nevnt finansierer Bokn 0,2 årsverk ved NAV Karmøy og Bokn, som benyttes til bosettingsarbeidet¹³. Videre heter det i tilleggssavtalen at for tjenester innenfor introduksjonsprogrammet, enten gitt av Karmøy voksenopplæring eller NAV, faktureres 138 kroner per 45 minutter undervisningstime. Prisen forutsetter at undervisningen blir gitt i minimum 10-er gruppe. For annet type arbeid som krever 1:1, som for eksempel veiledning eller kartlegging, faktureres 1000 kroner per time.

Tabell 1 - Integreringstilskudd og andre tilskudd utbetalt til Bokn kommune. Budsjett og regnskap for 2024

	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024
Integreringstilskudd	9 041 700	3 773 000	9 540 450	9 864 000
Norsktilskudd	958 900		809 934	
Andre tilskudd			143 766	
Kostnader	7 276 817	3 773 000	9 018 256	6 835 000
Netto overskudd	2 723 783		1 475 894	3 029 000
Foreslås overført til fond fra 2024			1 475 894	
Foreslås overført til fond fra 2023			2 723 783	
Sum overskudd satt på fond			4 199 677	

(Kilde: Bokn kommune)

Av tabellen ser vi at Bokn kommune frem til nå har fått mer i tilskudd enn hva som er brukt. Kommunen har så langt nærmere 4,2 millioner i «overskudd», som er satt på fond. Så langt har Bokn kommune ikke mottatt noen ekstra tilskudd utover integreringstilskuddet, for eksempel tilskudd for bosetting av personer med psykiske utviklingshemninger eller enslige mindreårige. Bokn kommune mottar for øvrig tilskudd til norskopplæring.

¹² En rapport fra Beregningsutvalget konkluderer med at kommunene i gjennomsnitt bare fikk dekket 91,8 prosent av merutgiftene sine fra staten i 2023. Dette betyr at kommunene må dekke resten av kostnadene selv, noe som kan inkludere utbetaling av økonomisk sosialhjelp, tapte skatteinntekter og økt bruk av helsetjenester.

¹³ Dette fremgår av tilleggssavtalen inngått i 01.09.2022

1.3.6 OPPSTART I INTRODUKSJONSPROGRAM

Som nevnt plikter kommunen å tilby den enkelte deltakelse i introduksjonsprogram senest tre måneder etter ankomst, jmfør introduksjonsloven § 3. Kommunen opplyser i intervju at fristen for oppstart er overholdes. Som regel starter flyktingene med norskopplæring uka etter ankomst og i introduksjonsprogrammet i måneden etter. Dette bekreftes også av deltakere i introduksjonsprogrammet vi har intervjuet.

1.3.7 UTARBEIDELSE AV INDIVIDUELL PLAN

Tilleggsavtalen gir som nevnt Karmøy ansvaret for kartlegging, utarbeidelse av en individuell plan og et opplæringstilbud som skal hjelpe deltakerne å nå sine mål. Deltakerne som er blitt kartlagt av flyktingetjenesten i Karmøy, har fått tildelt to veiledere, hvor den ene er gitt ansvaret for integrering i samfunnet og bosetting, mens den andre er gitt ansvaret for introduksjonsprogram/ kvalifisering. Sistnevnte har ansvaret for at alle får utarbeidet en individuell plan.

Vi får opplyst at den individuelle planen opprettes når deltakeren starter i introduksjonsprogrammet. Planen skal sørge for at hver enkelt deltaker får staket ut noen sentrale mål for opplæringen, som i neste omgang vil ha betydning for både innhold og lengde på programmet. I forbindelse med prosjektet har vi foretatt et tilfeldig utplukk, for å se nærmere på følgende¹⁴:

- Er det utarbeidet en individuell plan/ integreringsplan til deltakeren?
- Sier planen noe om opplæringsbehov?
- Inneholder planen tiltak og mål for kvalifiseringsløpet?

Av ti tilfeldig valgte deltakere, ser vi at samtlige har fått utarbeidet en individuell plan. I planene finner vi opplysninger om personens opplæringsbehov, hvilke tiltak vedkommende kan dra nytte av og hvilke mål som er satt for kvalifiseringsløpet. Opplæringsbehovet blir blant annet spesifisert gjennom kartlegging av norskferdigheter. Tiltak som skisseres kan være norskopplæring og arbeidspraksis. Av formuleringene ser vi at dette er mål flyktingetjenesten og deltakeren har fastsatt i fellesskap, og som begge parter anser realistisk å oppnå.

Integreringsplanene inneholder et konkret sluttmaal, som for eksempel «deltakerens sluttmaal er grunnleggende norskopplæring for å kvalifisere til arbeid. Sluttmalet er arbeid som

¹⁴ For å sikre et tilfeldig utplukk ba vi om å få gjennom planene til samtlige (fra Bokn) som startet i introduksjonsprogrammet i løpet av 2024.

skipsmekaniker». Vi ser også at varighet til introduksjonsprogrammet er tilpasset deltakerens alder og utdanningsbakgrunn. Her er det flere som har fått innvilget forlengelse av programmet, utover seks måneder.

1.3.8 KRAV OM INTRODUKSJONSPROGRAM

Bokn har hittil kun bosatt flyktninger fra Ukraina. For disse flyktningene, som har fått innvilget kollektiv beskyttelse, er det innført midlertidige tillempinger i lovverket. For disse gjelder krav om introduksjonsprogram, men det stilles ikke krav om at programmet skal være et helårlig fulltidsprogram på 37,5 timer per uke. Dette følger av introduksjonsloven § 37 c. Vi får opplyst at deltakerne har tre dager med norskopplæring (5 timer mandag, 5 timer onsdag og fire timer fredag) og to dager i praksis. Sistnevnte foregår to dager i uka, 8 timer per dag. Dette skal sikre at deltakerne får tilstrekkelig opplæring og støtte til å kunne integrere seg i det norske samfunnet.

I introduksjonsprogrammet praktiseres arbeidslivets regelverk med hensyn til oppmøte, fravær, permisjoner og lønns-/stønadsutbetaling, og ugyldig fravær medfører trekk i introduksjonsstønden. Ugyldig fravær gir trekk i stønden, og skulle fraværet bli stort, blir vedkommende fulgt opp med samtaler. Flyktningetjenesten opplyser at ugyldig fravær å langt ikke har vært noen utfordring.

Vi får opplyst at deltakerne har fem uker ferie. Karmøy kommune legger planer for innholdet på sommeren, og kjøper tjenester. Blant annet har Karmøy kommune kjøpt tjenester av AOF for å kunne tilby vinter-, høst og sommerskole. Som nevnt gjelder for øvrig ikke kravet om helårlig program for flyktninger fra Ukraina, jf. introduksjonsloven § 37 c.

1.3.9 INDIVIDUELL TILPASNING AV PROGRAMMETS MÅL OG VARIGHET

Hver deltaker i introduksjonsprogrammet skal ha utdanning eller arbeid som mål, og hovedmålet bestemmes ut fra deltakerens tidligere utdanningsbakgrunn og arbeidserfaring. Å lære norsk er dermed et delmål for å nå målet om utdanning eller arbeid.

Integreringsloven åpner for individuell tilpasning av programmets lengde. For de fleste ukrainske flyktninger er introduksjonsprogrammet kortvarig fordi de fleste har videregående skole fra før. Vi får opplyst at av de 21 flyktningene som hittil er bosatt i Bokn, og som har fullført introduksjonsprogrammet frem til 01.01.2025, er gjennomsnittlig varighet på introduksjonsprogram 11,4 måneder.

1.3.10 ARBEIDSPRAKSIS SOM EN DEL AV PROGRAMMET

Blant deltakerne bosatt i Bokn har en overveiende andel arbeidspraksis som en del av introduksjonsprogrammet, siden de fleste har arbeid som mål direkte etter fullført introduksjonsprogram. Arbeidspraksisen foregår som hovedregel to dager i uka, og kan være på sykehjem, i barnehage, i dagligvarebutikk eller andre bransjer. Hva som er målet for arbeidspraksisen, fremgår av avtalen den enkelte har inngått sammen med arbeidsgiver og Flyktningetjenesten. Økte språkkunnskaper vil være et hovedmål, men utbyttet kan variere avhengig av arbeidsplassen og oppgaver vedkommende får. For deltakerne vil det også være et mål å få mer kunnskap om det norske arbeidslivet generelt og/eller mer kunnskap om et bestemt fagområde.

Deltakerne vi har intervjuet forteller at arbeidspraksisen har vært nyttig og relevant med hensyn til fremtidig valg av utdanning og arbeid. Selv om ikke alle ser på praksisplassen som en fremtidig arbeidsplass, får deltakerne mulighet til å lære seg norsk og bli kjent med norsk arbeidsliv. Arbeidet med å finne en relevant praksisplass utføres av flyktningekoordinator i Bokn, i samarbeid med den enkelte deltaker.

Vi får opplyst at per januar 2025 er deltakerne utplassert i henholdsvis barnehage, renholdstjenester, teknisk avdeling i kommunen, bygg- og anlegg, oppdrett, arkitekt-tjenester, sykehjem og dagligvare. En manuell opptelling blant de flyktningene som hittil er blitt bosatt i Bokn (21 frem til 01.01.2025), viser at av disse har 95 prosent vært ute i språk-/ arbeidspraksis.

1.3.11 VURDERING

I Bokn får personer med flyktningbakgrunn tilbud om å delta i et introduksjonsprogram innenfor gjeldende frist på tre måneder etter ankomst. Dette er i tråd med integreringsloven § 8. I tillegg ser vi at kommunen oppfyller kravet om et introduksjonsprogram.

I vår gjennomgang av planene til samtlige deltakere i 2024 viser at alle har fått utarbeidet en plan for programmet. Vi ser at planen er tilpasset vedkommende sin skolebakgrunn og målsetting, nærmere bestemt utdanning eller arbeid, og at introduksjonsprogrammets lengde er tilpasset den enkeltes skolebakgrunn og målsetting.

Bokn kommune legger i stor grad til rette for arbeidspraksis i løpet av programmet. Etter vår vurdering er dette bra og vil trolig bidra til å øke sjansene for en overgang til arbeid direkte etter fullført introduksjonsprogram.

Med oppsigelsen av tilleggsavtalen med Karmøy kommune tar Bokn i større grad over integreringsarbeidet. Her er det imidlertid verdt å merke seg at organisasjonen og tjenestetilbudet

Bokn så langt har bygget opp, er tilpasset flyktninger som er innvilget kollektiv beskyttelse, og som dermed er omfattet av visse tillempinger i lovverket. Vi tenker da spesielt på kravet om et helårlig fulltidsprogram på 37,5 timer per uke. Sagt med andre ord: Dagens tjenestetilbud i Bokn kommune er ikke tilpasset ordinære flyktninger (flyktninger som ikke er innvilget tillempinger i lovverket).

1.4 HVORDAN FUNGERER TILBUDET OM SPRÅKOPPLÆRING?

1.4.1 REVISJONSKRITERIER

Språkopplæring er hjemlet i integreringsloven § 3, som krever at opplæringen skal være «forsvarlig». Opplæringsloven § 1-3 er en generell bestemmelse som sier at all opplæring etter loven skal tilpasses den enkeltes evner og forutsetninger. Av § 4A-12 i opplæringsloven fremgår det at § 1-3 første ledd også gjelder for opplæring overfor voksne.

Ut fra disse føringene har vi utledet følgende revisjonskriterier (det vil si krav eller forventninger til kommunens norskopplæring):

- Kommunen skal sørge for individuell tilpasning av norskopplæringen, gjennom individuell nivåinndeling og tilpasning av innhold.

1.4.2 INDIVIDUELL TILPASNING AV OPPLÆRINGEN

Flyktninger med kollektiv beskyttelse har rett til maksimalt 18 måneder med norskopplæring. Selv om tilleggssavtalen med Karmøy kommune om introduksjonsprogram er sagt opp, vil avtalen Bokn har med Karmøy voksenopplæring om norskopplæring fortsatt gjelde. Norskopplæringen foregår imidlertid hovedsakelig på Bokn, med kommunens egen norsklærer, mens deltakere som ønsker å følge norskopplæring på et høyere nivå, kan følge undervisning på Karmøy dersom de ønsker det selv.

Blant deltakerne i Bokn er alle plassert i én og samme gruppe. Deltakerne gis også mulighet til å benytte støtteundervisning via Lingu, som er et godkjent språkopplæringsverktøy¹⁵. På denne måten sikres individuell tilpasning av norskopplæringen. I tillegg gis deltakerne nødvendig fleksibilitet til å kunne kombinere arbeid og norskopplæring. I intervju fremhever norsklærer at

¹⁵ Dette verktøyet er godkjent av Integrerings- og mangfolddirektoratet (IMDI).

hun forsøker å gi elevene fortløpende tilbakemeldinger på hva han eller hun har lært og hva den enkelte kan gjøre for å nå neste mål i norskopplæringen. For å sikre individuell tilpasning av nivå og progresjon, benyttes ulike læringsstrategier, arbeidsoppgaver, lærestoff, arbeidsmåter og læremidler.

Elevene vi har intervjuet fremhever flere fordeler med å være en forholdsvis liten gruppe på om lag 9-10 elever. Det lave antallet gjør at læreren har mer tid til hver enkelt, sammenlignet med undervisningen på Karmøy voksenopplæring, som gjerne foregår i større grupper. Elevene opplever å få et godt utbytte av norskundervisningen i Bokn, og læreren fremheves som engasjert og kunnskapsrik. Samtlige sier seg fornøyde med den individuelle tilpasningen. I tillegg fremheves den nære avstanden mellom hjem og skole som en stor fordel. Den korte avstanden gjør hverdagen enklere og man slipper å bruke mye tid på transport.

1.4.3 NORSKPRØVERESULTATER BLANT DELTAKERE I INTRODUKSJONSPROGRAMMET

Ukrainske flyktninger med midlertidig kollektiv beskyttelse har rett til å avlegge én gratis norskprøve, men det er ikke et krav at de skal avlegge en prøve. Blant flyktningene i Bokn som hittil har fullført introduksjonsprogrammet (21 personer), er det kun tre som har avlagt norskprøve¹⁶.

Deltakernes prestasjoner i norsk måles utfra en felles europeisk standard. Dette er en skala som går fra A1 som er lavest, dernest til A2, deretter B1, og til sist B2 som er høyest. For å gi en kort beskrivelse av nivåene gir vi her noen eksempler:

- Ved søknad om permanent opphold stilles det krav om A2.
- A2 vil være tilstrekkelig for å klare seg i arbeidslivet.
- B1 er kravet for å kunne starte i videregående opplæring.
- Universitet eller høyskole fordrer B2¹⁷.

Vi får opplyst at blant disse oppnådde alle tre karakteren A2 eller høyere, både på skriftlig og muntlig. I 2024 var tilsvarende tall på landsbasis 74 prosent på skriftlig og 76 prosent på muntlig¹⁸.

¹⁶ Vi får opplyst at kun tre står oppført med resultater i voksenopplæringens fagsystem.

¹⁷ For mer informasjon om de ulike norsknivåene og hvilke krav som stilles til permanent opphold, se rapportens vedleggsdel.

¹⁸ Kilde: IMDI.

1.4.4 VURDERING

Etter vår vurdering sørger Bokn voksenopplæring for en individuell tilpasning av opplæringen. Dette skjer både gjennom nivåinndeling og tilpasning av innhold. I tillegg legger Bokn voksenopplæring til rette for å kombinere norskopplæring med praktisk arbeidstrening, i samarbeid med eksterne instanser.

Blant flyktningene i Bokn som hittil har fullført introduksjonsprogrammet (21 personer), har kun tre avlagt norskprøve. På bakgrunn av karakterresultatene har vi for lite data til å kunne si noe om Karmøy/Bokn lykkes med norskopplæringen. Men elevene vi har intervjuet, gir norskopplæringen gode skussmål. Deltakerne fremhever fordelene ved å være en liten gruppe på 9-10 elever, siden dette gir norsklæreren mer tid til hver enkelt, sammenlignet med undervisningen ved Karmøy voksenopplæring.

Det er også positivt at de opplever å få et godt læringsutbytte av norskundervisningen i Bokn, og at læreren oppleves som engasjert og kunnskapsrik. Alle er fornøyde med den individuelle tilpasningen av opplæringen, og at de gis mulighet til å være ute i arbeidspraksis. Etter vår vurdering er det særlig positivt at Bokn kommune har klart å gi en svært høy andel av deltakerne mulighet til å være ute i arbeidspraksis. Dette tror vi vil kunne gi økte sjanser for en direkte overgang til arbeid etter fullført introduksjonsprogram. I tillegg er dette i tråd med nasjonale myndigheters målsetting om å tilby flyktninger fra Ukraina i større grad et arbeidsrettet introduksjonsprogram.

Samlet sett er det vårt inntrykk at norskundervisningen fungerer bra, og at elevene har et stort læringsutbytte.

1.5 SYSSELSETTING OG DELTAKELSE I ARBEIDSLIV

1.5.1 REVISJONSKRITERIER

Norske myndigheter har ikke fastsatt noen spesifikke mål for sysselsettingen blant innvandrere. Dette gjelder heller ikke (ukrainske) flyktninger. Men det overordnede målet for alle innbyggere, er full sysselsetting¹⁹. Dette er en sentral del av den økonomiske politikken i Norge og en tverrpolitisk hovedmålsetning. Målet om full sysselsetting er styrende for mange av de politiske

¹⁹ Kilde: Den norske modellen. Mål om full sysselsetting og betydningen for den økonomiske politikken. LO rapport 2/2023

tiltakene som settes i verk, herunder arbeidsmarkedstiltak, som opplæring, lønnstilskudd og ungdomsprogrammer.

Integreringsloven omhandler økonomisk selvstendighet i flere paragrafer, men det mest sentrale er § 1, som beskriver formålet med loven. Her står det at lovens formål er å sikre at innvandrere tidlig integreres i det norske samfunnet og blir økonomisk selvstendige. Dette innebærer at innvandrere, herunder flyktninger, skal få gode norskkunnskaper, kunnskap om norsk samfunnsliv, formelle kvalifikasjoner og en varig tilknytning til arbeidslivet

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet har i rundskriv klargjort hvordan kommunen og NAV skal samarbeide om deltakere i introduksjonsprogrammet²⁰. Her heter det at NAV skal delta i et samarbeid om den enkelte deltaker på et tidlig stadium av programmet, og vurdere egnede arbeidsmarkedstiltak når dette er hensiktsmessig og nødvendig for å nå målet om inntektsgivende arbeid.

Ut fra disse føringene har vi utledet følgende revisjonskriterium (det vil si krav eller forventninger til kommunens arbeid):

- Kommunen skal i samarbeid med NAV vurdere på et tidlig tidspunkt av introduksjonsprogrammet tiltak som kan bidra til en overgang til arbeid eller annen aktivitet etter fullført program.
- Flyktningene skal bli økonomisk selvstendige etter fullført introduksjonsprogram.

1.5.2 BISTAND FRA NAV

Målet med introduksjonsprogrammet er å hjelpe deltakerne over til utdanning eller arbeid, slik at de kan bli økonomisk selvstendige. I intervju får vi opplyst at for deltakere som har arbeid som mål, blir det viktig å involvere NAV på et tidlig tidspunkt av programmet. Formålet er å finne ut hva som kan være realistiske mål, ansvarlig-gjøre deltakeren og avklare ansvarsområder.

NAV tilbyr både kommunale og statlige oppfølgingstiltak. Mens de kommunale tiltakene inkluderer økonomisk sosialhjelp og Kvalifiseringsprogram, inkluderer de statlige tiltakene ulike

²⁰ Rundskriv Q-27/2015 fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet datert 04.05.2015.

former for arbeidsrettet oppfølging. De statlige tiltakene gir rett til tiltakspenger og kan for eksempel være;

- **Arbeidstrening.** foregår på en vanlig arbeidsplass, hvor deltakerne utfører vanlige arbeidsoppgaver tilpasset deres behov. NAV følger opp deltakerne og arbeidsgiveren, og sammen lager de en avtale som beskriver målet med arbeidstreningen, innholdet og planen for opplæringen. Varigheten av arbeidstreningen kan være opptil ett år, med mulighet for forlengelse på ytterligere seks måneder for personer med nedsatt arbeidsevne.
- **Mentortilskudd.** Dette er et tilskudd til arbeidsgivere som tar inn flyktninger som trenger opplæring i arbeid. Tilskuddet utgjør 7000-8000 kr per måned.
- **Lønnstilskudd.** Her dekker NAV 40-60 prosent av lønnen.

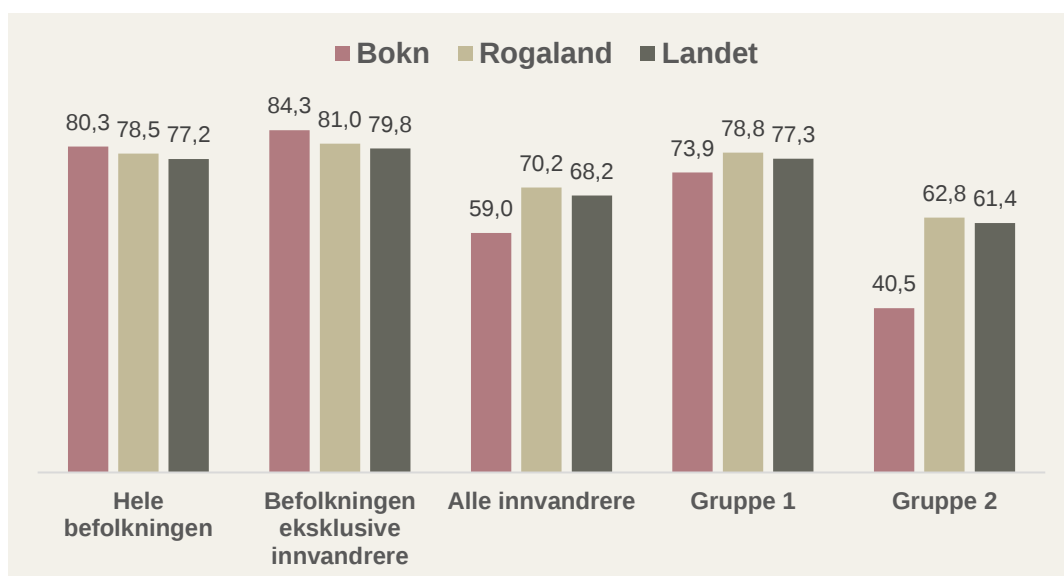
I den arbeidsrettede oppfølgingen følger NAV Mål- og disponeringsbrevet fra staten, som fastslår at flyktninger er en prioritert gruppe. NAV fremhever i intervju at brukere med flyktningbakgrunn prioriteres i den arbeidsrettede oppfølgingen. Prioriteringen gir seg blant annet utslag i færre brukere per veileder og forrang ved knapphet på tiltak. Her understrekes at til tross for rekordlav arbeidsledighet, har staten de senere årene valgt å øke tiltaksbudsjettene. Av denne grunn har NAV ingen på venteliste for tiltak.

Videre opplyser NAV at det hittil har vært få ukrainske flyktninger som har deltatt i Kvalifiseringsprogrammet. Siden dette er flyktninger som får innvilget oppholdstillatelse for ett år om gangen, vil hovedmålet være å få dem raskt ut i arbeid. Kvalifiseringsprogrammet på sin side er i stor grad et tiltak som skal sikre varig tilknytning til arbeidslivet, og her vil tidsperspektivet ofte være 1-2 år med opplæring/ program. Tildeling av kvalifiseringsprogram vil av denne grunn sjeldent være aktuelt. Kvalifiseringsprogrammet åpner for lengre kvalifiseringsløp, som for eksempel fagbrev eller bachelor.

1.5.3 SYSSELSETTING

Hvorvidt sysselsettingsnivået blant flyktningene er høyt eller lavt, vil være avhengig av sysselsettingsnivået i den enkelte kommune. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at sysselsettingsnivået i Bokn tradisjonelt har vært høyere enn landsgjennomsnittet blant i befolkningen generelt, mens dette ikke gjelder innvandrerne, jf. figur nedenfor.

Figur 4 – Sysselsettingsnivå i prosent blant ulike grupper av innbyggere i Bokn sammenlignet med snittet for Rogaland og landet – tall for 2023

(Kilde: Statistisk sentralbyrå. Tabell 11607)

Tall på sysselsetting fra Statistisk sentralbyrå opererer med følgende kategorier;

- **Gruppe 1:** Innvandrere fra EU/EFTA, Nord-Amerika, Australia og New Zealand
- **Gruppe 2:** Innvandrere fra Asia, Tyrkia, Afrika, Latin-Amerika, Europa utenom EU/EFTA, Oseania utenom Australia og New Zealand.
- **Befolkningen eksklusiv innvandrere**

Figuren viser prosentandel sysselsatte i hver gruppe. Mens vi i gruppe 1 først og fremst finner innvandrere som har fått opphold på grunnlag av et arbeidstilbud i Norge, vil vi i gruppe 2 finne flest med flyktningbakgrunn. Dette betyr at sysselsettingsnivået normalt vil være høyere i gruppe 1 enn i gruppe 2.

Av figuren ser vi at sysselsettingsnivået i Bokn er høyere, men at dette gjelder befolkningen eksklusiv innvandrere. Forskjellen er størst i gruppe to, dvs. gruppen som har flest med flyktningbakgrunn.

I intervju får vi opplyst at kommunen har god oversikt over deltakerne som hittil har fullført introduksjonsprogrammet²¹. NAV Karmøy teller ikke sysselsetting blant deltakerne direkte etter fullført introduksjonsprogram, men antall bosatte med ukrainsk statsborgerskap som har kommet etter mars 2022 eller senere²². Med i målingen er personer i arbeidsfør alder, nærmere bestemt

²¹ Som allerede nevnt er programmet forbeholdt innvandringsgruppen flyktninger, som utgjør en forholds liten andel av innvandrere generelt

²² Vi forutsetter at personer med ukrainsk statsborgerskap har kommet hit som flyktning. Det kan imidlertid tenkes at noen har fått opphold som følge av familiejenforening. I statistikken skilles det ikke mellom disse to oppholdsgrunnlagene.

20-66 år. Siden de første flyktningene kom til Bokn i 2022, har 36 prosent av de som har fullført introduksjonsprogrammet kommet seg i jobb²³.

I intervju fremhever NAV at snittet på 36 prosent blant Bokn-flyktningene er høyere enn snittet i Karmøy og nasjonalt (9 prosent). Samtidig gir det lave antallet flyktninger i Bokn store prosentvise utslag. Det lave antallet har dessuten gjort at sysselsettingstallene hittil ikke har vært offentlige. Av denne grunn har NAV ikke tall på utviklingen over tid (utviklingen måned for måned siste to år). På generelt grunnlag fremhever NAV at den viktigste årsaken til at ukrainerne kommer seg ut i jobb, er botid i Norge, og ikke utdanning og arbeidserfaring fra før²⁴.

Utenom de som har fått seg jobb, er flere i arbeidspraksis, inkludert de som deltar i tiltak i regi av NAV, som for eksempel lønnstilskudd.

1.5.4 SOSIALHJELPSMOTTAKERE MED OG UTEN FLYKTNINGBAKGRUNN

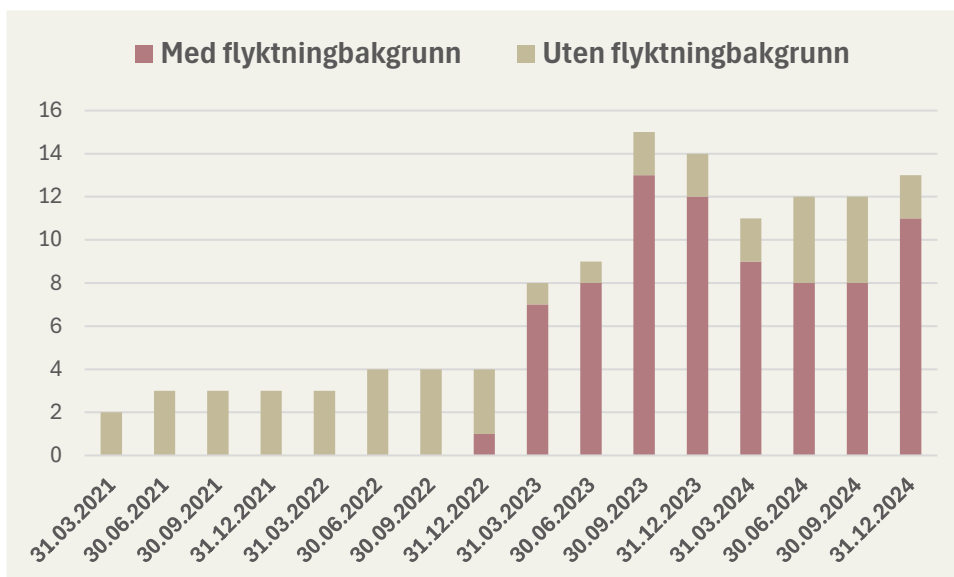
Økonomisk sosialhjelp er per definisjon en midlertidig stønad, hvor målet med stønaden er at vedkommende så raskt som mulig skal klare seg selv. NAV vurderer den enkeltes situasjon individuelt og hvor mye den enkelte kan få i støtte. Dette betyr at man kan være i jobb, men samtidig ha behov for supplerende økonomisk sosialhjelp.

I oversikten nedenfor har vi tatt med antall mottakere av minst én sosialhjelpsutbetaling per år, fordelt på mottakere med og uten flyktningbakgrunn;

Figur 5 – Utviklingen i antallet mottakere av økonomisk sosialhjelp, med og uten flyktningbakgrunn

²³ Dette er status per 01.01.2025, opplyst fra NAV. Alle ansettelser registreres i Arbeidstakerregisteret.

²⁴ Se også følgende link: [Flere ukrainere er i jobb, samtidig har mange behov for bistand fra Nav - nav.no](https://www.nav.no/Flere-ukrainere-er-i-jobb,-samtidig-har-mange-behov-for-bistand-fra-Nav)

(Kilde: Bokn kommune²⁵)

Av figuren ser vi at det har vært en betydelig økning i antall sosialhjelpsmottakere de siste to årene, og at hovedvekten av disse har flyktningbakgrunn. Dette har sammenheng med antallet flyktninger som er bosatt til enhver tid. Variasjonen over tid viser at økonomisk sosialhjelp er en midlertidig ytelse, og at ytelsen således tildeles etter intensjonen.

Deltakere i introduksjonsprogrammet har rett til introduksjonsstønad. Dette er deres inntektssikring mens de deltar i programmet. Stønadene utgjør to ganger folketrygdens grunnbeløp på årsbasis²⁶. I intervju får vi imidlertid opplyst at blant flyktningene er det flere som trenger supplerende sosialhjelp ved siden av introduksjonsstønadene. Dette gjelder først og fremst barnefamilier. Blant mottakerne av økonomisk sosialhjelp finner vi av denne grunn både flyktninger som deltar i introduksjonsprogrammet og flyktninger som har fullført programmet.

Som nevnt mottar kommuner som velger å takke ja til å bosette flyktninger, integreringstilskudd fra staten. Tilskuddet gis i bosettingsåret, pluss fire påfølgende år. I intervju understreker kommunen og NAV at det avgjørende vil være om flyktningene klarer seg selv økonomisk den dagen integreringstilskuddet tar slutt. Klarer kommunen ikke å få dem i arbeid, vil sosialhjelpsutgiftene bli betydelige.

²⁵ Tildeling av sosialhjelp er det NAV Karmøy som håndterer, men Bokn kommune får regning, hvor med og uten flyktningbakgrunn er spesifisert.

²⁶ For deltakere under 25 år som ikke bor sammen med foreldrene, utgjør stønaden 2/3 av dette beløpet. For de som bor sammen med en eller begge foreldrene, utgjør stønaden 1/3. Introduksjonsstønadene er skattepliktig, men gir ikke pensjonspoeng (Kilde: [Introduksjonsprogram - regjeringen.no](#)).

I intervju opplyser NAV at det ikke er uvanlig å ha behov for supplerende sosialhjelp, også etter at vedkommende har kommet seg i jobb. Dette er en økende tendens generelt, og gjelder alle familier, uavhengig om man har flyktningbakgrunn eller ikke. En aleneforsørger med tre barn, vil i mange tilfeller ha behov for supplerende sosialhjelp. Verdt å nevne er at barne- og familieperspektivet i NAV pålegger de ansatte å kartlegge hele familiens situasjon, når noen søker om økonomisk sosialhjelp. Sosialhjelp kan gå til å dekke:

- Livsopphold – mat, klær, hygieneartikler og andre nødvendigheter.
- Bolig – husleie, strøm og depositum ved behov.
- Etablering – Avhengig av hva som er i boligen av hvitevarer o.l.
- Helseutgifter – medisiner, lege- og tannlegebesøk hvis det ikke dekkes av andre ordninger.
- Transportutgifter – nødvendige reiser til jobb, skole eller helseavtaler.
- Andre nødvendige utgifter – vurderes individuelt.

Hvor flyktningene skal bo bestemmer Bokn kommune selv. Her kan den enkelte kommune selv velge bostandard. Valg av bolig vil kunne påvirke størrelsen på sosialhjelpsutbetalingene.

Tabell 2 - Samlet sosialutbetalingsutbetalinger per kalenderår til innbyggere med og uten flyktningbakgrunn i Bokn kommune

	2022	2023	2024
Innbyggere med flyktningbakgrunn	574 399	1 330 018	1 038 320
Innbyggere uten flyktningbakgrunn	244 473	42 798	118 013
Samlet sosialhjelpsutbetaling	818 872	1 372 816	1 156 334

(Kilde: NAV Karmøy)

Tabellen viser at de samlede sosialhjelpsutbetalingene har økt i perioden og at dette kan relateres til kommunens bosetting av flyktninger. Blant innbyggere uten flyktningbakgrunn ser vi en nedgang.

Fra 1. januar 2017 ble det innført en generell aktivitetsplikt for alle sosialhjelpsmottakere under 30 år. Plikten innebærer at unge mottakere må delta i arbeidsrelaterte aktiviteter for å motta økonomisk stønad. Formålet er å bidra til at flere kommer i arbeid eller utdanning, og å sikre at stønaden brukes som et midlertidig hjelpemiddel²⁷.

I 2020 utvidet Regjeringen aktivitetsplikten til å gjelde alle sosialhjelpsmottakere, uavhengig av alder. Dette betyr at også de over 30 år kan pålegges å delta i arbeidsrelaterte aktiviteter som

²⁷ Kilde: NAV.no

vilkår for økonomisk sosialhjelp. NAV Karmøy opplyser imidlertid at de sjelden setter aktivitet som vilkår for sosialhjelp og at dette er rådende praksis blant NAV-kontorene i Norge. Her understrekes at trekk i stønaden erfaringsvis ikke gir positive effekter, men at det er viktigere å komme i posisjon og skape motivasjon for arbeidsrettede aktiviteter.

Bokn kommune opplyser i intervju at av de 21 flyktningene, har fem sosialhjelp som hovedinntektskilde. Disse fem er alle mellom 20 og 50 år. Kommunen understreker at flyktningene ikke har opparbeidet seg rettigheter etter folketrygdloven, og dersom sykdom eller sosiale forhold hindrer yrkesdeltakelse, vil sosialhjelp være inntektskilden.

Sosialhjelp vil også være hovedinntektskilden for personer som er over 55 år ved bosetting, siden introduksjonsprogrammet i henhold til integreringsloven er forbeholdt aldersgruppen 18-55 år. Så langt har Bokn kun bosatt to personer over 55 år.

1.5.5 VURDERING

Vi ser at kommunen i samarbeid med NAV på et tidlig tidspunkt vurderer tiltak som kan bidra til en overgang til arbeid eller annen aktivitet etter fullført program. Dette gjelder de som har arbeid som mål direkte etter fullført introduksjonsprogram, noe som særlig gjelder ukrainske flyktninger. Bokn lykkes med å få deltakerne ut i arbeidspraksis på en ordinær arbeidsplass som en del av innholdet i introduksjonsprogrammet, og deltakerne vi har intervjuet, gir det uttrykk for at arbeidsoppholdet har gitt relevant erfaring og bedre norskferdigheter. Dette må sies å være positivt.

Overfor deltakere som ikke lykkes med en direkte overgang til utdanning eller arbeid direkte etter fullført introduksjonsprogram, vurderer NAV egnede tiltak. Blant disse finner vi både arbeidstrening, arbeidsmarkedskurs og kurs spesielt tilrettelagt for minoritetsspråklige. I tråd med nasjonale føringer gis flyktningene prioritet blant registrerte brukere i NAV, og det er per i dag ikke er ventelister på tiltak. Dette viser at NAV tar aktivt del i arbeidet for integrering, etter vår vurdering.

Tall fra NAV og kommunen viser at en relativt stor andel av de som hittil har fullført introduksjonsprogrammet, har klart å komme seg i arbeid. Her er det små tall som gir store prosentvise utslag, men resultatene kan likevel sies å være gode, etter vår vurdering.

Vi ser at økningen i sosialhjelpsutgiftene kan direkte relateres til bosetting av flyktninger. En viss andel av mottakerne har behov for supplerende økonomisk sosialhjelp, ikke bare etter fullført

introduksjonsprogram, men også underveis i introduksjonsprogrammet, som supplerende stønad ved siden av introduksjonsstønad. Dette bidrar til økningen.

1.6 BRUKEROPPLEVELSEN

1.6.1 INNSPILL FRA NÅVÆRENDE OG TIDLIGERE DELTAKERE I INTRODUKSJONSPROGRAMMET

I forbindelse med prosjektet har vi intervjuet til sammen 10 nåværende og tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet våren 2025²⁸. Mens noen nylig har startet i programmet, er andre i ferd med å avslutte. Noen av disse innspillene er tatt med tidligere i rapporten. I dette kapittelet gis en samlet oppsummering av hva som kom fram. Deltakerne ble spurt om:

1. Hvordan de opplever norskundervisningen
2. Hvordan de opplever introduksjonsprogrammet; om innholdet oppleves relevant og nyttig med hensyn til den enkeltes langsiktige mål for utdanning eller arbeid.
3. I hvilken grad de har vært ute i arbeidslivspraksis, og hvordan de opplevde dette.
4. Om bosettingsarbeidet støtter opp om den enkeltes planer videre
5. Generelt;
 - a. Hvordan de har opplevd integrering i nærmiljø/ nabolag
 - b. Hvordan de har opplevd integreringsarbeidet overfor barna
 - c. Om de har fått informasjon om og hjelp til å få barna inn i fritidsaktiviteter

Samtlige deltakere sier seg fornøyde både med introduksjonsprogrammets innhold og undervisningen som gis. Deltakerne fremhever at undervisningen i norsk fungerer bedre nå som de får opplæring fra Bokn kommunes egen norsklærer. Sistnevnte oppleves engasjert og kunnskapsrik, og med en mindre gruppestørrelse, gis det mulig for mer individuell tilrettelegging og oppfølging. Blant de intervjuede fremheves at de nå får bedre tid til å følge barna til barnehage og skole.

Deltakerne gis mulighet til å følge norskundervisningen på Karmøy voksenopplæring, dersom de ønsker å følge undervisning på et høyere nivå. For ukrainske flyktninger med videregående skole fra hjemlandet vil målet være B1. Som nevnt tidligere kvalifiserer A2 til å klare seg bra muntlig, mens B1 er kravet for å kunne studere på universitet eller høyskole. Bokn kommune gir med andre ord mulighet for individuell tilrettelegging, noe som oppfattes som positivt.

²⁸ Blant de fremmøtte til undervisningen var det også en ektefelle over 55 år, som etter lovverket ikke har rett til introduksjonsprogram, men som likevel har fått tilbud om deltakelse.

Blant de intervjuede har flere fått anledning til å prøve seg i arbeidspraksis kort tid etter oppstart i programmet. To dager i uka jobber de fra 08.00 til 16.00 hos ulike lokale arbeidsgivere. Dette er både barnehage, dagligvare og andre bransjer. Flere forteller at de har fått et godt utbytte av arbeidspraksisen, både når det gjelder kunnskaper i norsk og kunnskaper om norsk arbeidsliv generelt.

De fleste oppgir å ha startet i programmet i 2024, og flere har en tydeligere formening om hva de skal gå i gang med etter endt program. Arbeidsmulighetene i Bokn oppleves imidlertid som noe begrensede, og flere vurderer å flytte fra kommunen når de er ferdig med programmet, for å kunne skaffe seg en relevant jobb eller for å starte for seg selv.

Blant deltakere med barn er det flere som forteller at de har fått god bistand fra kommunen til å orientere seg om fritidstilbud. De intervjuede foreldrene forteller at barna har blitt godt tatt i barnehage og skole. Barna har tilegnet seg norskferdigheter relativt raskt, og ser ut til å trives. Kommunen har ikke ansatt egne veiledere som kan bistå og følge barna til fritidsaktiviteter, men dette anses ikke nødvendig, sidene forholdene er små og oversiktlige.

Flere forteller om at de har blitt godt tatt imot i nabolaget, men at de foreløpig har lite kontakt.

VEDLEGG

Muntlige kilder

Intervjuede:

- Kommunedirektør
- Kommunalsjef Helse og omsorg
- Kommunalsjef Økonomi og administrasjon
- Kommunalsjef Oppvekst og kultur
- Flyktningekoordinator
- Norsklærer ved voksenopplæringen
- Leder for NAV Karmøy/ Bokn

- 10 nåværende og tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet

Skriftlige kilder

- Kommuneplan Bokn Samfunnsdel 2019-31
- Kvalitets- og utviklingsmelding Bokn kommune 2024
- Årsmelding Bokn kommune 2023
- Læreplan i samfunnskunnskap for voksne innvandrere Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse
- Veileder om samarbeid mellom kommunen og Arbeids- og velferdsetaten om introduksjonsprogrammet 2021
- Veiledning til kommunen for utarbeidelse av individuell plan for introduksjonsprogram. Veileder IMDI.

Dokumentgjennomgang

- I forbindelse med prosjektet har vi sett nærmere på de individuelle planene. For å sikre et tilfeldig utvalg, har vi bedt om å få se planene til samtlige deltakere fra Bokn i introduksjonsprogrammet i 2024.

Nivåbeskrivelser på norskprøve

Norskprøven består av en muntlig delprøve og tre digitale delprøver som måler ferdighetene lytteforståelse, leseforståelse og skriftlig framstilling. Delprøvene i lytting, lesing og skriving omtales som de tre skriftlige delprøvene. Resultatene på norskprøvene viser oppnådd språknivå B1, A2, A1, om resultatet var under nivå A1 eller om det ikke var grunnlag for å vurdere nivået. De ulike språknivåene kan beskrives slik:

- **På nivå A1** kan man fylle ut enkle skjemaer med en del personlige opplysninger som navn, fødsels- dato, nasjonalitet og adresse. Man kan skrive korte, svært enkle beskjeder og meldinger ved å bruke enkeltstående setninger og faste formuleringer.
- **På nivå A2** kan man skrive korte, enkle beskjeder og meldinger knyttet til hverdags- og arbeidsliv. Man kan gjengi opplevelser og hendelser med enkle fraser og setninger.
- **På nivå B1** kan man skrive sammenhengende tekster med en del detaljer om kjente emner eller emner av personlig interesse. Man kan skrive korte rapporter med oppsummering, og man kan begrunne handlinger.
- **På nivå B2** kan man skrive klare, detaljerte tekster om et vidt spekter av emner. Man kan skrive saklig og argumentere for og/eller imot ulike standpunkt, underbygge sine synspunkter, gi eksempler og trekke konklusjoner.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalet	28.05.25	11/25
Saksansvarleg	Arkivkode	
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Bokn kontroll- og kvalitetsutval tar referatsakene 7 – 15 til orientering.

Vedlegg:

7. Statusrapport pr. mai 2025
8. Kst-vedtak 29.04.25 – kontroll- og kvalitetsutvalet si årsmelding
9. Kst-vedtak 29.04.25 – oppfølging av revisjonsrapport «Bokn skule»
10. Tertialrapport pr. 30.04.25 frå Rogaland Revisjon
11. Representantskapsmøte 24.04.25 – Haugaland brann og redning IKS
12. Representantskapsmøte 28.04.25 – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
13. Representantskapsmøte 24.04.25 – Haugaland Vekst IKS
14. Møte i Havnerådet 10.06.25 – Karmsund Hamn IKS
15. Invitasjon til dagskonferanse i Sandnes 14.10.25

Saksorientering:

Vedlagt følger dei opplista tema (brev, melding og liknande) til kontrollutvalet til orientering.

Aksdal, 20.05.25

Odd Gunnar Høie
Dagleg leiar/utvalssekretær

Bokn kontroll- og kvalitetsutval

Statusoversikt mai 2025

Saker frå tinging til handsaming i utvalet

Tema	Tinging	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Val av nytt prosjekt					

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i utvalet

Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll	Tinga	Handsama i KU	Handsama i KST	Oppfølging i KU/KST	Merknader
Integrering av flyktningar	13.11.24	28.05.25			

Avslutta prosjekt

Tema	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Fylgt opp i KU/KST	Merknader
ROV og planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll	22.11.23	22.05.24/ 18.09.24	10.12.24		
Bokn skule - arbeidsmiljø	22.02.23	21.02.24	23.04.24	19.02.25/ 29.04.25	
Bokn Arena	09.02.22	23.11.22	13.12.22,	06.09.23/ 20.02.24	
Sjukefråvær i skule og barnehage	16.06.20	17.02.21		13.04.21	
Rus- og psykiatritenesta	07.11.18	22.05.19	18.06.19	15.12.20	

ORIENTERINGAR

<u>Tema</u>	<u>Bestilt</u>	<u>Møtedato</u>
Administrasjonen	21.02.24	22.05.24
Helse og omsorg	21.02.24	18.09.24
Teknisk sjef	21.02.24	13.11.24
Oppvekst, kultur og idrett	21.02.24	19.02.25
Økonomiavd.	21.02.24	14.05.25
Administrasjon ?	21.02.24	03.09.25
Personalsjef	21.02.24	12.11.25

19/25 Samlesak for orienteringsaker

29.04.2025 Kommunestyret

Behandling

KS - 19/25 Vedtak

Orienteringane blir tatt til informasjon

01/25 Kontroll- og kvalitetsutvalet si årsmelding 2024

Kontroll- og kvalitetsutvalet sitt framlegg til vedtak:

Bokn kommunestyre tek kontroll- og kvalitetsutvalet si årsmelding for 2024 til orientering

29.04.2025 Kommunestyret

Behandling

Olav Lande Rossebø (H) gjekk gjennom kontroll- og kvalitetsutvalet si årsmelding 2024 i eigenskap av

å vere leiar i utvalet.

KS - 01/25 Vedtak

Kommunestyret vedtek samrøystes::

Bokn kommunestyre tek kontroll- og kvalitetsutvalet si årsmelding for 2024 til orientering

02/25 Oppfølging av rapport - "Bokn skule - arbeidsmiljø"

Kontroll- og kvalitetsutvalet sitt framlegg til vedtak:

Bokn kommunestyre tar kommunedirektøren si tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten om «Bokn skule - arbeidsmiljø» til orientering.

29.04.2025 Kommunestyret

Behandling

Olav Lande Rossebø (H), leiar i kontroll- og kvalitetsutvalet, redgjorde for det arbeidet som er gjort i forvaltningsrevisjon "Bokn skule - arbeidsmiljø" og at oppfølginga er gjort av Bokn kommune på ein god måte.

KS - 02/25 Vedtak

Kommunestyret vedtek samrøystes:

Bokn kommunestyre tar kommunedirektøren si tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten om «Bokn skule - arbeidsmiljø» til orientering.

BOKN KOMMUNE

Perioderapportering 30.04.2025

	Måned												Tot.	
Kunde	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	timer	Tot. sum eks mva
Regnskapsrevisjon	35	22	43	35									136	162 600
Bekreftelse/attestasjoner	12	12	8	20									52	61 800
Kontrollutvalg		2											2	1 800
Rådgivning													0	0
Forvaltningsrevisjon	30	44	47	10									130	156 000
Total sum	78	80	97	29	0	0	0	0	0	0	0	0	284	382 200

BOKN	Forvaltningsrevisjon	Regnskapsrevisjon	Attestasjon	Kontrollutvalg	Rådgivning	TOTALT	SUM
B 2023	140	220	60	20		440	488 400
R 2023	153	240	75	18	1	487	540 293
B 2024	140	220	60	20		440	512 600
R 2024	72	190	82	22	7	373	434 545
B 2025	140	220	60	20		440	528 000
R 2025	130	136	52	2	0	284	382 200

Budsjett 2026:

Budsjett fra tidligere år er videreført. Timeprisen økes med kr 40 og kr 45,- for 2026 slik at timepris blir kr 1 240,- + mva for kommuner og kr 1 320,- + mva for andre.

Forbruk 1.tertial 2025:

I regnskapsrevisjonen er resterende del av interim, årsoppgjør og forenklet etterlevelseskontroll 2024 gjennomført. Det er utført attestasjon av mva-kompensasjonen for 2 terminer og ulike særattestasjoner som bl.a. tilskudd til ressurskrevende brukere, kompetansemidler og telling av PUH.

Av forvaltningsrevisjon er prosjekt om *integrering av flyktninger* under arbeid.

Haugaland brann og redning iks

Møteinnkalling

for

representantskapet for Haugaland brann og redning iks

Møtestad: Diktervegen

Møtedato: 23.04.2025

Tid: 08³⁰-10³⁰

Ved forfall skal varamedlem møte. Dersom ikkje medlem eller varamedlem kan møte, skal dette meldast brannsjef.

SAKSLISTE

Sak nr	Tittel	Saksbehandling
25/001	Godkjenning av innkalling og saksliste	Vedtak
25/002	Orientering: - Status for selskapet - Uttreden Sveio	Orientering
25/003	Rekneskap 2024	Vedtak
25/004	Årsmelding 2024	Vedtak
25/005	Revidert selskapsavtale	Tilråding
25/006	Revidert eigarstrategi	Vedtak
25/007	Styreevaluering	Orientering
25/008	Val av styre - Styreval - Valkomit� - Klagenemnd	Vedtak
25/009	Brannordning	Vedtak
25/010	R�ykdykkaranlegg – vedtak om investering	Vedtak

Stad: Haugesund

Dato: 28.03.2024

Dag Botnen
brannsjef

PROTOKOLL

Måndag 28. april 2025 blei det halde møte i representantskapet for **Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS**. Møtet blei leia av representantskapsleiar Monika Lindanger.

MØTESTART /MØTESLUTT:	kl. 17.00 – kl. 17.20
MØTESTAD:	Tysvær rådhus, Aksdal og digitalt
REPRESENTANTAR SOM DELTOK:	Monika Lindanger, Tysvær Marte Eide Klovning, Utsira Ole Johan Vierdal, Vindafjord Håvard Handeland, Sauda Torbjørn Indrebø, Suldal Kjartan Moe Hustvedt, Sveio Nils Konrad Buå, Haugesund
VARAREPRESENTANTER:	Anita Larsen, Etne Rannveig F. Øvrebø, Bokn
FORFALL:	Geir O. Vikshåland, Karmøy og 1. og 2 .vara Trude Enge, Etne Egil Våge, Bokn
ANDRE SOM DELTOK:	Camilla Klovning Størmø, styreleiar Odd Gunnar Høie, dagleg leiar Sjur Hatlen, rådgjevar

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 1/25 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Handsaming i møtet 28.04.25:

Leiar av representantskapet Monika Lindanger ønskte velkommen.

Organet var vedtaksfør då 10 eigarkommunane var representert ved møtestart. Utsira hadde fullmakt frå Karmøy.

Ingen merknader til innkalling og saksliste.

Representantskapet var samd om å handsame ekstrasak om «Suppleringsval til styret» som sak 9/25. Saka var sendt ut til representantane 25.04.25.

Samrøystes vedtak:

Innkalling og saksliste til representantskapsmøtet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS den 28.04.25 blir godkjent, inkludert ekstra sak 9/25.

SAK 2/25 VAL AV REFERENT OG TO REPRESENTANTAR TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLLEN

Handsaming i møtet 28.04.25:

Dagleg leiar blei vald til referent. Ole Johan Vierdal og Rannveig F. Øvrebø blei valde til å underskrive protokollen.

Samrøystes vedtak:

Representantskapsmøtet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vel dagleg leiar som referent. Ole Johan Vierdal og Rannveig F. Øvrebø blir valde til å underskrive protokollen saman med møteleiar.

SAK 3/25 GODKJENNING AV ÅRSMELDING 2024

Styret si innstilling:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 28.04.25:

Representantane hadde ingen merknader og slutta seg til innstillinga.

Samrøystes vedtak:

Representantskapet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner årsmelding for 2024 slik den er lagt fram. Årsmeldinga vert sendt eigarkommunane til orientering.

SAK 4/25 GODKJENNING AV ÅRSREKNESKAPEN FOR 2024

Styret si innstilling:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 28.04.25:

Styreleiar orienterte. Representantane hadde ingen merknader til rekneskapen.

Samrøystes vedtak:

Årsrekneskapen for 2024 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik det ligg føre med eit positivt årsresultat på 62 042 kr.

Styret vil gjere framlegg om at årets overskot vert lagt til eigenkapitalen.

SAK 5/25 BUDSJETT 2026

Styret si innstilling:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 28.04.25:

Styreleiar og dagleg leiar svara på spørsmål og orienterte om saks- og arkivsystem.

Samrøystes vedtak:

Representantskapet i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner budsjett for 2026 med følgjande rammer:

Inntekter 2026		Utgifter 2026	
<i>Tilskot</i>	<i>3 050 000</i>	<i>Lønn- og sosiale utgifter</i>	<i>2 434 000</i>
		<i>Driftsutgifter</i>	<i>616 000</i>
Totalt inntekter	3 050 000	Totalt utgifter	3 050 000

Eigartilskot frå eigarkommunane vert i 2026 følgjande:

<i>Karmøy kommune</i>	<i>553 000</i>
<i>Haugesund kommune</i>	<i>553 000</i>
<i>Tysvær kommune</i>	<i>291 000</i>
<i>Vindafjord kommune</i>	<i>291 000</i>
<i>Sveio kommune</i>	<i>259 000</i>
<i>Sauda kommune</i>	<i>259 000</i>
<i>Etne kommune</i>	<i>259 000</i>
<i>Suldal kommune</i>	<i>259 000</i>
<i>Bokn kommune</i>	<i>170 000</i>
<i>Utsira kommune</i>	<i>156 000</i>

Styret får fullmakt til å gjennomføra budsjettendringar, samt å disponera meirinntekter eller mindreutgifter, under føresetnad av at budsjettet går ut i balanse og kontingenten frå deltakarkommunane ikkje blir auka.

SAK 6/25 ØKONOMIPLAN 2026 – 2029**Styret si innstilling:**

(som vedtak)

Handsaming i møtet 28.04.25:

Dagleg leiar orienterte. Representantane hadde ingen særskilte merknader til økonomiplanen.

Samrøystes vedtak:

<i>Representantskapet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner økonomiplan for perioden 2026 - 2029:</i>				
	2026	2027	2028	2029
Inntekter:				
<i>Tilskudd</i>	<i>3 050 000</i>	<i>3 200 000</i>	<i>3 350 000</i>	<i>3 450 000</i>
<i>Andre inntekter</i>	<i>0</i>			

Totalt	3 050 000	3 200 000	3 350 000	3 450 000
Utgifter:				
Lønn og sos. utg.	2 434 000	2 555 000	2 682 000	2 816 000
Investering				
Driftsutgifter	616 000	645 000	668 000	634 000
Totalt	3 050 000	3 200 000	3 350 000	3 450 000
Resultat	0	0	0	0

SAK 7/25 VAL AV REVISOR FOR HKS IKS

Styret si innstilling:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 28.04.25:

Representantane hadde ingen særskilte merknader og slutta seg til innstillinga.

Samrøystes vedtak:

Representantskapet for HKS IKS vel KPMG AS som revisor for rekneskapsåret 2025.

SAK 8/25 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

1. Protokoll frå representantskapsmøtet 22.04.24

Handsaming i møtet 28.04.25:

Representantane hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak:

Referatsaken blir tatt til orientering.

SAK 9/25 SUPPLERINGSVAL AV VARAMEDLEM TIL STYRET 2025 – 2028

Dagleg leiar sitt framlegg til vedtak:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 28.04.25:

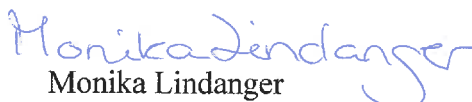
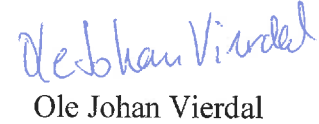
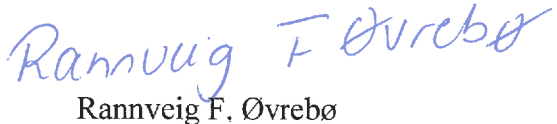
Representantane hadde ingen særskilte merknader og slutta seg til innstillinga.

Samrøystes vedtak:

Representantskapet i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vel for perioden 2025 - 2028 Øyvind Valen som personleg varamedlem for nestleiar Tor Leif Helgesen.

Planlagt møtedato neste år: **måndag 27.04.26 kl. 16.00.**

Aksdal, 28. april 2025

 Monika Lindanger Representantskapsleiar	 Ole Johan Vierdal Medundertegner	 Rannveig F. Øvrebø Medundertegner
 Odd Gunnar Høie Referent/dagleg leiar		

Haugaland Vekst IKS
Øvregata 126, 5527 Haugesund
post@h-vekst.no

Innkalling

REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND VEKST

DATO: onsdag 23. april 2025
TID: 12:00 -13:00
STED: Øvregaten 126, Haugesund

SAKSLISTE

- Sak 1 Valg av møteleder**
Forslag til vedtak:
- Sak 2 Godkjenning av innkalling og dagsorden**
Forslag til vedtak: Representantskapet godkjenner innkalling og dagsorden
- Sak 3 Årsregnskap for 2024**
Forslag til vedtak: Representantskapet vedtar årsregnskap med noter for 2024
- Sak 4 Revisorberetning**
Forslag til vedtak: Representantskapet tar revisors beretning til etterretning
- Sak 5 Økonomiplan 2025-2028**
Forslag til vedtak: Representantskapet vedtar økonomiplanen for 2025-2028 slik den ligg føre
- Sak 6 Årsmelding for 2024**
Forslag til vedtak: Representantskapet tar årsmelding for 2024 til orientering
- Sak 7 Selskapsavtale**
Forslag til vedtak: Representantskapet vedtar å sende selskapsbehandling til behandling hos eierkommunene
- Sak 8 Valg** - valgkomiteen sin innstilling blir ettersendt
Forslag til vedtak:
- Sak 9 Fastsetting av styrehonorar**
Forslag til vedtak:
- Sak 10 Valg av revisor**
Forslag til vedtak:

Haugesund, 11.4.25

Asbjørn Moe
Styreleder

Sigmund Lier
daglig leder

Kopi: Kontrollutvalgsekretariatet

KARMSUND HAVN (IKS)
Postboks 186
5501 Haugesund
Tlf.: 52703750

Innkalling til møte i havnerådet

Det innkalles med dette til møte i Havnerådet,

Tirsdag den 10.06.2025 kl. 12.30

Til behandling i havnerådsmøtet foreligger:

HR-SAK 08/25 **Referatsaker** Unntatt offentlighet, jf. offentleglova § 2 første avsnitt bokstav c
HR-SAK 09/25 **Konsernregnskap 2024** Unntatt offentlighet, jf. offentleglova § 2 første avsnitt bokstav c
HR-SAK 10/25 **Prognose 2025. Økonomiplan 2025 – 2029** Unntatt offentlighet, jf. offentleglova § 2 første avsnitt bokstav c
HR-SAK 11/25 **Orientering om Lufthavndrift** Unntatt offentlighet, jf. offentleglova § 2 første avsnitt bokstav c
HR-SAK 12/25 **Eventuelt**

Forfall bes meddelt administrasjonen som vil kalle inn vara.

Haugesund, 14.05.2025

Nils Konrad Bua
Havnerådets leder

Gjenpart til:

- Varamedlemmer
- Ordførere og Rådmenn i Haugesund, Karmøy, Bokn, Bømlo, Sveio og Tysvær
- Havnestyret
- Haugaland Kontrollutvalgssekretariat
- Eierkommunenenes postmottak

Konferanse for kontrollutvalgene i Rogaland

14. oktober 2025 kl 10.00 – 15.00

Quality Hotel Residence, Sandnes

Program for dagen

Åpning av konferansen kl.10.00

ROBEK – register om betinget godkjenning og kontroll

- Kristine Enger, fagdirektør samfunnsavdelingen hos Statsforvalteren i Rogaland

Forventningsgapet mellom innbyggere og tjenestene kommunen skal levere

- Andreas Vollsund, ordfører i Time kommune
- Liza Øverdal, kommunedirektør i Sokndal kommune

Lunsj kl 12.15 – 13.00

En risikobasert tilnærming til beredskap, teori eller pragmatikk?

- Thomas Hebo, beredskapsleder Sandes kommune.

Hva betyr stortingsvalget for Rogaland og Norge?

- Harald Birkevold, politisk redaktør Stavanger Aftenblad.

Takk for i dag og vel hjem ca kl 15.00